У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 130. П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛИПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 17, 1970 No. 130. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 16 липня 1970

В АМЕРИЦІ

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА, ПАНІ ПАТ НІКСОН, ВИЇЗДИТИМЕ частіше в різних місіях за кордон — заповідає преса. Її недавня подорож до Перу, в околиці навіщені землетрусом, зробила там першорядне враження і піднесла престиж Америки. Пані Пат Ніксон, жінка з високою освітою, особливо орієнтується в справах шкільництва та суспільної опіки, а при боці свого чоловіка придбала чималий громадсько - політичний досвід.

14 ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ВИГАСАЄ трирічний колективний договір праці між спілкою автомобільних робітників та автомобільними промисловцями. Голова тієї спілки Волтер Рутер згинув в летунській катастрофі 9 травня ц. р. і його наступником став Лiонард Вудкок. Ще в цьому тижні він відвідає головні квартири трьох найбільших автомобільних фабрик в ЗСА й у світі — Дженерал Моторс, Крайслера й Форда, після чого розпічне переговори про новий колективний договір праці з компанією Форда. Названі дві інші великі компанії звичайно погоджуються на умови, що їх прийняв Форд. Об'єднана спілка автомобільних, космічних і сільсько - господарських робітників нараховує понад 1,400.000 членів.

В ОДНІЙ КОМІСІЇ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СПОЧИВАЄ внесок голови республіканської меншости в тій палаті, конґресмена Джералда Форда, про „засудження" члена Найвищого Суду Вілліяма О. Даґлеса за цілу низку вчинків суперечних з етикою Найвищого Суду. Однак та Комісія, в якій переважають демократи, — заявив Джералд Форд — зумисне не розглядає справи, не хотячи, щоб вона стала голосною в передвиборчому часі і не пошкодила Демократичній партії.

СЕНАТ ПРИЙНЯВ ЗАКОН, який передбачує бюджет 991,200.000 дол. на час 5-ти років на справу плянування родин. Припускають, що та програма охопить понад 5 мільйонів незаможних жінок в Америці. Ще цього літа Палата репрезентантів розпічне переслухання в цій справі і той закон може бути схвалений ще перед кінцем каденції цього Конґресу.

У СЕНАТІ ЗГОЛОШЕНО внесок на заборону продажу таких форб на малювання будинків, які мають шкідливі для здоров'я людей складники. Внескодавці, сенатори Едвард Кеннеді, демократ, і Ричард Швайкер, республіканець, твердять, що тисячі дітей в халупничих дільницях міст затруїлись, деякі смертельно, приманливими кольоровими фарбами, що ними помальовано стіни в тих міських дільницях.

У СВІТІ

ДЕЙВІД Е. БРУС ПОГОДИВСЯ стати головою американської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам тільки після того, як він і президент Ніксон устійнили два принципи, що їх треба дотримуватися в пошукуванні миру у В'єтнамі: створення у Південному В'єтнамі коаліційного уряду та покликання міжнародної Комісії, яка була б ґарантією, що комуністи не захоплять всієї влади у Південному В'єтнамі, коли американські війська відійдуть відтіль, — твердить американська преса.

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧУ ЕН-ЛАЙ ПРИЙШОВ на прийняття у французькій амбасаді у Пейпінґу на щорічне державне свято Франції 14 липня. Появу Чу Ен-лая у французькій амбасаді та авдієнцію французького міністра плянування Андре Беттенкура у Мао Тсе-тунґа в Пейпінґу вважають за доказ покращання французько - китайських взаємин. Французька дипломатія старається позискати Комуністичний Китай для справи замирення у В'єтнамі.

ТРИ ГРУПИ ЖИДІВ В СССР ВИСЛАЛИ до Верховного Совєта листи з своїми повними підписами та адресами — з відкликом проти заборони їм виїхати до Ізраїлю. Разом було таких 80 підписів, між ними також деяких видатних жидівських інтелектуалів. П'ять міських посадників з Ізраїлю були приявними на конференції в міських справах у Ленінґраді: вони заявили, що їх пристойно приймали. СССР зірвав з Ізраїлем дипломатичні зв'язки в 1967 році.

У ФІНЛЯНДІЇ СКІНЧІЛАСЯ 4-місячна криза уряду й почав урядувати новий уряд під головуванням колишнього прем'єра, 47-річного д-ра Ахті Карьялайнена. Міністром закордонних справ залишився соціял - демократ Вайно Ляекінен. В уряді засідають також три міністри-комуністи. Новий уряд складено напередодні виїзду фінського президента Урго Кекконена до Москви й Вашинґтону.

В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗВІЛЬНЯТЬ 500 в'язнів, яких вже перевезли з концентраційного табору на острові Кон Сон до Сайґону. Всіх в'язнів є в тому кацеті круглo 9.000. Південно - в'єтнамські власті заперечують закиди частини американської преси про нiби страхітливі відносини у тому кацеті та покликуються на куди прихильніше звідомлення Міжнародного Червоного Хреста.

ЖЕРТВОЮ „ЧИСТКИ" у ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНІ ВПАЛИ коло 12.000 членів міських і повітових рад, що їх чеські сталіністи викинули, як „правокрильних опортуністів" від початку цього року. Партійний орган „Руде Право" у Празі нахваляється цим „успіхом" нового проводу компартії ЧССР.

Делеґація Південного В'єтнаму покинула Асамблею Молоді в ОН

Об'єднані Нації — П'ять молодечих делеґатів Південного В'єтнаму на Світовій Асамблеї Молоді в Об'єднаних Націях в Ню Йорку — покинули ту конференцію, склавши заяву, що Асамблея знаходиться під виключним диктатом Совєтського Союзу й інших комуністичних держав, які стосують „фашистські методи' 'супроти немилих їм делеґатів. Південним в'єтнамцям, південним корейцям та китайцям із Тайвану (Формози) не дозволяли промовляти, дармащо допущено їх до конференції. Голова Головної Комісії 26-річний швед Лярс Тален висловився також дуже скептично про вартість тієї конференції, ствердивши, що вона була погано підготована та погано переведена. На 16 і 17 липня ц. р. були передбачені звідомлення чотирьох Комісій з пред'явленням відповідних резолюцій. 638-членна Асамблея стоїть під виключними впливами комуністів.

У ДАВФИНІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ЗНОВУ ВЕЛИЧАВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КАНАДИ

Стало доброю традицією влаштовувати в містечку степової частини Канади, Давфині, Український Національний Фестиваль, на який прибувають в середньому 30 000 українців різних ґенерацій і різних еміґрацій, як члени однієї національної спільноти і громадяни своєї країни. На програмці цьогорічного Фестивалю, що триватиме від 31 липня до 2-го серпня, не даремно на державному канадійському кленовому листку надруковано нашого золотого тризуба.

„КАНАДІЙСЬКА РУСЬ"

Минуло 74 роки від часу, як до Канади прибув на відрядження Українського Народного Союзу з Америки тодішній редактор „Свободи", о. Нестор Дмитрів, для перевірки можливостей і обставин українського поселення в Канаді. Він добивався туди, як говориться, „возами й човнами", і не марно: о. Н. Дмитрів зустрів на Манітобщині своїх земляків, українців-русинів, які у важких обставинах здобували канадійські простори й перетворювали прерії в золоті лани. Чого бракувало десяткам тисяч українських людей у той час особливо, так це духовно-релігійної опіки. Біля містечка Давфину, у місцевости Велли Рівер, о. Нестор Дмитрів відправив першу Службу Божу для своїх земляків. Збереглася й по нині хатина українського поселенця, в якій 12 квітня 1897 р. була відправлена та історична Служба Божа — перша на канадійській землі. Хатину з тесаного дерева, міцну, як і руки, що її будували, будуть оглядати й тепер нащадки перших поселенців, як історичний об'єкт. Вона охороняється законом і належить до канадійських національних пам'яток.

Повернувшись до Америки, о. Нестор Дмитрів дав у „Свободі" серію статтей під наг. „Канадійська Русь" про життя-буття українців у Канаді, про їхні проблеми й потреби. Так Український Народний Союз звернув увагу на ту частину нашого народу в сусідній країні, пам'ятаючи, що ніякі кордони не сміють ділити живої душі єдиного народу.

У Велли Рівер встановлено на вічну згадку про поселенців-піонерів, Хрест Свободи, біля першої в тій країні української католицької церкви св. Михаїла. Минулого року, коли під час Українського Фестивалю в Давфині відзначали 75-літній ювілей праці УНСоюзу для народу, біля Хреста Свободи ВПреосвященніший Кир Максим Германюк в сослуженні духовенства відправив у присутності маси народу Архиєрейську Святу Літургію. Околиці Велли Рівер знаходяться за 16 миль від Давфину.

Отець Нестор Дмитрів, редактор „Свободи" який відправив першу українську Службу Божу в Велли Рівер у Канаді, в 1897 році.

Впреосв. Кир Максим Германюк, Митрополит УКЦеркви Канади

Хатина українського поселенця, в якій була відправлена перша українська Служба Божа на канадійській землі 12-го квітня 1897 р.

УНС НА СВЯТІ В ДАВФИНІ

Центром Українського Фестивалю, як і в минулих роках, буде містечко Давфин, що в ці святкові дні перетворюється на тимчасову неофіційну столицю української Канади. Через багато вулиць протягнені великі написи українською мовою „Вітайте!", українську мову чути всюди, з уст старших і з уст молоді, більшість будинків і придорожних стовпів замаяні українськими національними прапорами...

Цьогорічний Фестиваль Української Культури в Давфині співпадає із святкуванням 100-ліття провінції Манітоби, заселеної так густо українським народом. Це надає святові ще більшої вимови. Цього року видатний державний муж Канади, сенатор Павло Юзик, який вибором делеґатів 27-ї Конвенції УНСоюзу зайняв пост заступника головного предсідника УНСоюзу на Канаду, та що ще більше пов'язує наші „обидві Русі" — українців Америки й Канади в єдину національну спільноту, буде господарем цього єдиного в своєму роді Фестивалю. Крім нього, на Фестивалі будуть приявні головний контролер УНС мґр. Ів. Геврик, головний радний УНС Василь Дідюк та директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич.

Немає сумніву, що в Давфині в ці святкові дні побувають тисячі й тисячі членства УНСоюзу, як із самої Канади, так і з сусідніх стейтів ЗСА.

Як у минулорічних, так і в цих святкуваннях включена в програму церковна урочистість у Велли Рівер: Архиєрейське Богослуження відправить там Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді ВПреосвященніший Кир Максим Германюк в сослуженні духовенства. Панахиду відправить у православному обряді

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Члени уряду през. Ніксона вимагають, щоб Конґрес ЗСА відкинув поправку сенаторів Купера-Чирча

Вашинґтон. — Члени уряду президента Ніксона і його дорадники звернулися до Конґресу з суґестією, щоб і Палата Репрезентантів і Сенат відкинули поправку сенаторів Купера й Чирча, спрямовану на обмеження повновластей Президента в справі воєнних дій у Камбоджі. Згідно із їхньою суґестією схвалення цього роду поправки було б порушенням законної відповідальности Президента, як головнокомандуючого збройними силами ЗСА. Висловили члени уряду, зокрема департаментів державного й оборони свої суґестії і думки в окремому меморандумі до Провідників Палати Репрезентантів і Сенату та конференційної комісії, яка узгіднює палатну й сенатську резолюції в цій справі. Поправка Купера-Чирча встановляє, що Президент не може без згоди Конґресу асиґнувати ніяких фондів на вдержання американських військ у Камбоджі, ані висилати військових дорадників чи військовий виряд для цієї країни. Більшість Палати Репрезентантів заявилася проти цієї поправки.

Сен. МекКлеллен перестерігає перед партизанською війною у ЗСА

Вашинґтон. — Провідний демократичний сенатор Дж. МекКлеллен з Аркензо виступив у Конґресі, під час відкриття переслухань в справі все частіших бомбових замахів у ЗСА з попередженням, що дальше толерування цього роду активности підривних елементів може привести до партизанської війни в З'єднаних Стейтах Америки. Відкрили конґресові комісії серію переслухань у зв'язку з офіційним репортом, в якому стверджено, що протягом останніх 16 і пів місяців було у ЗСА 4-300 бомбових вибухів й замахів, спричинених терористами — членами різних екстремістичних груп. Згідно з рапортом, що його опублікував департамент скарбу, внаслідок вибухів й атентатів згинули 43 особи, 387 осіб було поранені. 3,355 вибухів були вчинені з допомогою запальних бомб, 975 з допомогою експльозивних матеріялів. Спричинені цим безглуздим терoризмом шкоди обраховують на 21 000 000 долярів. Усі ці замахи були проведені не для якоїсь грошової користи, але як бунт чи протест проти існуючого суспільного порядку і влади Щоб запобігти цій „бомбардувальній" активності, уряд президента Ніксона приготовляє для Конґресу спеціяльний законопроєкт, постанови якого будуть спрямовані на загострення кар за цього роду атентати включно із встановленням кари смерти за них. Вони передбачуватимуть також суворі обмеження для продажу експльозивних матеріялів.

Косиґін і Підгорний залишаються на своїх становищах

Москва. — Верховний Совєт СССР затвердив без дебат і, очевидно, одноголосно, на внесення першого партійного секретаря Леоніда Брежнєва, Алексєя Косиґіна, як прем'єра, і Миколу Підгорного як голову Верховного Совєта. Тому загально припускають, що на свому місці залишиться також Леонід Брежнєв, коли в березні наступного року зійдеться 24-ий конґрес компартії СССР. Верховний Совєт засідав тільки два дні і в середу 15 липня закінчив свої наради. Прийнято — після доповіді секретаря централі професійних спілок Васілія Прохорова — закон про гостріші кари на робітничих „ледарів", які є „невідповідальною і нездисциплінованою меншиною робітництва і наносять велику шкоду колгоспом, промислові, державній економіці і суспільству". Міхаїл Суслов зголосив резолюцію в справі ізраїльсько-арабського конфлікту, а Борис Пономарьов в справі Південної Азії. В обох тих резолюціях повторювались давні совєтські заяви, до яких не добавлено нічого нового. Щодо Близького Сходу, то Совєти знову заявилися за „політичною розв'язкою ізраїльсько-арабського конфлікту", а щодо Південної Азії — то знову таврoвано Америку, як „аґресора" та заявлено допомогу Північному В'єтнамові й комуністам Ляосу та Камбоджі, при чому та резолюція закинула Америці, що це вона інспірувала переворот проти голови Камбоджі Нородома Сіянука. Але не названо його за призвищем. Колишнього амбасадора СССР в Пейпінґу Сергея Лєпіна, тепер директора державних радіо і телевізії, піднесено до ступня міністра. Закордонні обсерватори в Москві звернули увагу, що всупереч попереднім прецендентам — на цій сесії Верховного Совєта не було доповіді міністра закордонних справ Андрея Громика про міжнародну ситуацію.

На закінчення ТПН відбудеться маніфестація біля Статуї Свободи

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку пригадує, що на закінчення Тижня Поневолених Націй у неділю, дня 19 липня 1970, о годині 1-ій по полудні відбудеться протестаційна Маніфестація біля статуї Свободи. На цю Маніфестацію, що нею керуватиме адв. Михайло Пізнак, заступник голови Метропольтального Відділу УККА, прибуде між іншими Ляшло С. Пастор, директор відділу національностей при Республіканському Національному Комітеті, як особистий висланник президента Р. Ніксона. Буде також відчитане привітальне письмо віце-президента С. Еґню. Комітет Тижня Поневолених Націй сподівається не менш масової участи, як у неділю 12-го липня 1970.

У Філядельфії відзначили Тиждень Поневолених Націй моторкадою і маніфестацією

Філядельфія. — На заклик Комітету Поневолених Націй, що його в цьому місті очолює проф. Остин Епп, відгукнулись представники одинадцяти національних організацій та місцевий Відділ УККА і в неділю 12 липня у Філядельфії відбулись імпозантні відзначування Тижня Поневолених Націй. Понад 200 авт з прапорами Поневолених Націй рушили зорганізовано вулицями міста братньої любови до площі біля Індепенденс Голл, де відбулась маніфестація. Моторкаду фотографували представники преси, фільмувала телевізія. Моторкаду очолював голова Відділу УККА і член КПНацій д-р І. Скальчук, українську групу моторкади зорганізував інж. В. Заброцький. Програмою маніфестації на площі вів екзекутивний заступник голови Комітету ТПНацій ред. І. Білинський. З промовами виступали член кабінету губернатора Пенсильвенії П. Гемілтон і д-р Остин. Після відчитання проклямацій Тижня Поневолених Націй, проголошених губернатором стейту Р. Шейфером і мейором Дж. Тейтом, учасники маніфестації схвалили політичні Резолюції, які були переслані Урядові до Вашинґтону, сенаторам, конґресменам і пресі. Маніфестацію закінчено молитвою в намірення поневолених Москвою й Пейпінґом народів. Після маніфестації відбулось зложення вінка від Поневолених Націй біля Дзвону Свободи. З нагоди ТПНацій Митрополит УКЦеркви Владика Амврозій Сенишин проголосив Заклик, у церквах відбулись Богослуження в інтенції визволення поневолених комунізмом - імперіялізмом народів. Ще в п'ятницю дівчата в національних строях роздавали відповідні летючки про ТПНацій. Щоденник „Америка" в числі з 14 липня, однак, зазначив, що коли в моторкаді брало участь багато українців, то українська група на маніфестації була заступлена дуже слабо: „Якщо це мало б свідчити про поставу української громади у Філядельфії до справи поневолених Москвою українського ін. народів, то немає виправдання постійне нарікання на брак зрозуміння й підтримки української справи американським світом", сказано в „Америці".

Відбудеться Український День Молоді у Вінніпезі

Вінніпеґ (З. Г-ко). — З нагоди 100-річчя Манітоби, дня 25 липня ц.р. відбудеться тут у Вінніпезькій Авдиторії „Український День Молоді". Святкування влаштовують всі десять українських молодечих організацій Вінніпеґу у співпраці з вінніпезьким Відділом КУК. „Український День Молоді" буде складатися з чотирьох частин. Перша частина почнеться о год. 10:00 рано. Тоді перед Манітобською Леґіслятурою відбудеться офіційне відкриття, на яке запрошений прем'єр Манітоби Едвард Шраєр, члени провінційного уряду та представники міста. Опісля молодь Вінніпеґу складе вінок біля пам'ятника Т. Шевченкові. Друга частина — це святкування молоді у Вінніпезькій авдиторії, що почнеться о год. 11:30 і триватиме до год. 4:30. Кожна молодеча група на цей час заплянувала свою окрему виставку на різні теми із українського життя в Україні та в Канаді. Одночасно будуть різні кіоски в дусі ярмарку. Третя частина почнеться о год. 7:00 вечора концертом з участю української молоді. Майстром церемонії буде Ярослав Семчишин. Четверта частина — це спільна забава молоді, яка почнеться о год. 9:00 вечора. Головою Комітету святкувань „Українського Дня Молоді" є Джоен Левандовська, а секретарем Денис Ваврикoв.

ТРИ ВИСТАВКИ Б. БОЖЕМСЬКОГО

Кергонксон, Н. Й. — В районі поблизу „Союзівки" цього літа відбуваються три індивідуальні виставки мистця Богдана Божемського: в павільйоні „Марта", у відпочинковому „Білому домі" в Аккорді та в пансіоні „Орлине гніздо". Крім того, дереворити й олійні образи Б. Божемського виставлені й на групових виставках у „Ксені" та в „Новій Галерії" у Вудстоці. Тематика цих творів переважно українська.

Марта Кокольська співатиме на Союзівці цієї суботи

Союзівка, Кергонксон. — Оперова співачка Марта Кокольська із Ню Йорк Ситі Опери, яка минулого року виконувала головну ролю також в опері „Анна Ярославна", виступить на цій оселі УНСоюзу в програмі концерту в найближчу суботу, 18-го липня. Концерт відбудеться в залі „Веселки" після вечері. Солістці акомпаніюватиме на фортепіяні композитор д-р Ігор Соневицький. Програму концерту доповнятиме вокально-танцювальний ансамбль Союзівки під керівництвом Ірини Біскуп та з Марусею Штинь, Володимиром Добущаком, Романом Строцьким і Марусею Вишинською у складі. Після концерту — танці при звуках оркестри „Амор". В п'ятницю, 17-го липня, буде, як звичайно, забава із вибором чергової „Кралі Тижня". В неділю, 19-го липня, буде виставка образів Ярослави Геруляк упродовж дня, а ввечорі її доповідь про українську кераміку.

Марта Кокольська

„СВОБОДА" НЕ ПОЯВЛЯТИМЕТЬСЯ НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

Як у попередніх роках, так і тепер „Свобода" не появлятиметься в тижні від 20 до 25-го липня, з уваги на літні відпустки працівників та необхідність деякого ремонту машин і приміщень. Останнє число щоденника цього тижня появиться разом з англомовним „Українським Тижневиком" з датою суботи, 18-го липня. Після того, чергове число друкуватиметься в понеділок, 27-го липня з датою вівтірка, 28-го липня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Більше шкоди, як користи

Надмірна метушливість і активність не завжди поплачує. Відомо, що муринські расові заворушення найбільше шкоди спричиняють самим муринам, бо найпершою жертвою падуть муринські таки доми й крамниці, які є „під рукою" демонстрантам. Авантюри в університетських кемпусах довели до того, що вже озвалися поважні голоси проти потурання голосній меншині та проти тих членів професорського збору, які солідаризуються з анархічними елементами. Прийнята радикальними студентами метода поведінки, щоб тероризувати інакодумаючих і монополізувати тільки для себе конституційне й академічне право вислову, щораз більше насторожує старше громадянство супроти загалу молоді, дармацо винуватим є тільки її невеликий відсоток.

У цьогорічному передвиборчому часі заснувалась ще одна студентська організація: „Рух для нового Конгресу", за англійськими ініціялами „МНК". Завдання цієї організації — мобілізувати студентів для агітації за ліберальних кандидатів до Конгресу, відомих із своїх опозиційних супроти Уряду та противоєнних поглядів. На перший погляд — це куди кращий вияв антивоєнних настроїв студентства, як перешкоджування в навчанні в університетах, нищення університетського майна та „окупування" високошкільних будинків. У передвиборчій кампанії з 1968 року молодь брала активну участь за таких кандидатів, як пок. сенатор Роберт Кеннеді та сен. Юджін МекКарті. Але ось тепер виявилося, що виборчі агітатори-студенти можуть принести більше шкоди кандидатові, як користи. Ось у Принстоні, Н. Дж., студенти тамошнього університету обійшли 90 відсотків голосуючих в тому повіті, агітуючи за 28-річного ліберала Луїса Кейлена. У висліді — він програв, зібравши тільки 36 відсотків голосів. Тепер переводять там спеціяльні студії, щоби перевірити, чи виборці не голосували проти Кейлена власне тому, що агітаторами були — студенти.

Цілому народові шкодить „щілина" між старшим і молодшим поколіннями, між батьками й дітьми. На наших очах ту щілину поглиблюють в Америці войовничі молоді екстремісти.

В петлі закону

Популярна в СССР народна приказка стверджує, що там „закон — дишло, куди повернув, туди й вийшло". Проєкти законів у країні диктатури не виносяться знизу й не обговорюються на низах, у гущі народу. Їх намічує й проголошує ЦК КПСС, скликає Верховний Совет СССР, який усі нові закони одноголосно схвалює; це ж саме потім повторюється в так зв. республіках.

Тепер в СССР проголошено новий закон, спершу в РСФСР, а потім і в інших складових частинах імперії, про обов'язкову працю для всіх повнолітніх та про підвищення кари за уникання праці. Пояснюючи новий закон, генеральний прокурор СССР Р. Руденко на сторінках „Правди" з 11-го липня пише: „Працювати мусить кожний. В законодавстві союзних республік внесено в цьому році значні зміни, з метою посилення боротьби проти осіб, які провадять паразитське життя, займаються жебраниною і „бродяжнічеством", себто мандрують з місцевости в місцевість — не прикріплені до якогось села чи міста. За новим законом, кожний, кому сповнилось 18 років, мусить іти на працю, при чому студіювання вважається також працею. Новий закон зобов'язує затруднити повнолітнього до 15-ти днів. Якщо особа не працюватиме й на 16-й день, то їй загрожує рік тюрми, або рік важкої праці в „поправних таборах", а коли дана особа вже була раніше під судом — її запроторять до таборів важкої праці чи тюрми на два роки.

Чому довелось імперському урядові виносити аж такий драстичний закон? Чому молодь, і не лише молодь, бо є й старші жебраки, є й мандрівники - бродяги, уникають праці? Це не важко зрозуміти, коли мати на увазі, що в середньому робітник місячно заробляє 70-80 рублів, а шерстяна чоловіча сорочка коштує 20-21 руб. Не важко зрозуміти, чому є бродяги, бо від колгоспної панщини втікають відважніші, особливо ж молодь. Маси жебраків у СССР — це здебільшого скалічені на другій світовій війні вояки, які не можуть вижити на пенсії в 35-40 рублів місячно. З проголошенням нового закону знов зросте мережа таборів примусової праці в СССР. Але цей закон не розв'язує проблеми, а лише сприятиме її прихованню.

ЗА СВОБОДУ ВІРИ, СЛОВА, ВІД СТРАХУ І ЗЛИДНІВ

АРХИЄРЕЙСЬКИЙ ЗАКЛИК МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА З ПРИВОДУ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ — 1970

„І спізнаєте правду, і правда визволить вас" (Ів. 8, 32)

Добігає вже двісті років, як Боже Провидіння покликало до життя Американську Державу на Вільній Землі Вашингтона, яка несе поміч різним народам світу і бажає всім релігійної свободи, свободи слова, свободи від страху й від злиднів.

Завдяки свободолюбним американцям, які не забули про своїх поневолених братів поза залізною і бамбусовою заслонами, Президент З'єднаних Стейтів Америки проголошує, щоб кожного року третій тиждень в місяці липні був ТИЖНЕМ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ, щоб пригадати американському народові, що багато мільйонів людей ще не діждалося їхнього Вашингтона з праведним законом. Багато народів, а між ними також український нарід, не може користати з чотирьох свобід.

1. Поневолені народи не можуть користати з релігійної свободи, бо безбожний ворог переслідує Церкви і навіть молитись не дасть. Щоб скрити сумну правду перед вільним світом, голосять комуністичні агенти, що в них є релігійна свобода. Чи це релігійна свобода: нищити Церкви, в'язнити єпископів, священиків і мучити сотки тисяч людей у в'язницях? Чи це релігійна свобода засуджувати ВПреосв. Василя Величківського за те, що сповняв релігійні обов'язки? Релігійна свобода не означає виступати проти Бога, проти Церкви і релігії. Що варта релігійна свобода в поневоленій Україні, як совєтська влада заперечує існування Бога та різними адміністраційними засобами нищить християнську релігію. Тиждень Поневолених Націй повинен нам усім пригадати грізне положення українських Церков й українського народу. Ми повинні постійно благати Господа і Пресвяту Богородицю, щоб хоронили наш нарід від безбожництва і релігійної байдужности не тільки на рідних землях поза залізною заслоною, але також у вільному світі, де живуть Українці.

2. Знаємо й із часописів і приватної кореспонденції дедалі довідуємося, що в Совєтському Союзі немає свободи слова. Ніхто там не може боронити правди перед большевицькою неправдою. Якщо ми могли б заглянути до міст і колгоспів у поневоленій Україні, без тамошніх провідників, то ми побачили б гидку забріханість комуністичної пропаганди. Свобідне слово заніміло, бо ворог не дозволяє правди боронити, а тільки спотворює історію Української Церкви й українського народу. Забріханість к о м у ністичної пропаганди багато лиха спричинила на рідних землях, „де вільне слово заніміло, і опустів народний храм" (М. Шашкевич). Але комуністична влада не залишила в спокою також українців у вільному світі, висилаючи своїх лжепророків, які намагаються сіяти між Українцями зневіру, брехню і незгоду. Свавільним словом вони любов замінюють брехнею. Божественний С п а ситель дає нам пересторогу, кажучи: „Стережіться лжепророків, що приходять до вас в овечій одежі, а в середині вовки хижі" (Мат. 7:15). Стережімся лукавих людей, які під плащем народних ідеалів спричинюють замішання, ненависть і ворожнечу в організаціях, товариствах і в цілій українській спільноті. Вони навіть кидають клевети на Українську Католицьку Церкву й на її законний провід. Поза залізною заслоною наші брати і сестри не можуть стати в обороні своєї Церкви і народу, бо не мають свободи слова. Ми, на Вільній Землі Вашингтона маємо право і повинні боронити правду перед лихими людьми та агентами молота і серпа.

3. Одною із конечних умов до розвою культури в народі є свобода від страху. Без свободи від страху є важко жити, бо нема правопорядку в народі та державі. Лукаві люди причинюють страх. У Вифлеємських околицях Ірод своїм терором позбавив населення свободи від страху, убиваючи тисячі невинних дітей. Свобода від страху завмерла на українських землях під терором комуністичної диктатури. Тільки один Бог знає, скільки людей загинуло в большевицькій неволі. Ще сьогодні наші люди поза залізною заслоною живуть у важкій атмосфері страху. Туристи, які приїжджають з держав вільного світу, бачать той страх совєтських громадян, які бояться говорити із закордонними відвідувачами.

Співчуваючи з нашими братами і сестрами поза залізною заслоною, які позбавлені свободи від страху через комуністичний терор, провірмо нашу діяльність в українській спільноті на Вільній Землі Вашингтона. Можливо й у наших товариствах і громадах подекуди закралися деякі одиниці, які інтригами чи погрозами намагаються знеохотити й відстрашити людей від праці для доброї справи, чи від льояльности церковній і народній владі. Будьмо відважні стати в обороні свободи від страху і не дозволяймо лукавим людям впроваджувати хаос в наше суспільне життя.

4. Поневолені народи не є свобідні від злиднів. Цю сумну правду потверджують померлі від голоду й живучі люди в поневоленій Україні. Большевицька влада в 1933 році плянованим голодом знищила понад сім мільйонів Українців. Під цю пору невеселі вісті приходять до нас різними дорогами від наших сестер і братів з-поза залізної заслони та говорять нам про їх злиденне життя. Большевицька влада відобрала приватну власність від українського народу. Тільки членам комуністичної партії живеться добре, а звичайні люди постійно дуже бідують, бо не мають і не можуть дістати того, що потрібне до життя.

Під час Тижня Поневолених Націй годиться нам згадати також про тих нещасних українців, які опинилися на скитальщині, рятуючи своє життя перед ворогом Бога, Церкви й українського народу. Багато з них перейшло до вічности по своїх важких душевних і фізичних стражданнях. А хворі й немічні українські скитальці далі живуть в убожестві, бо допомога, яку дістають від місцевої влади, не вистачає на покриття всіх конечних потреб. Знаючи з їх листів про їхню недолю, звертаюся до Вас, Дорогі в Христі Брати і Сестри, порятуйте їх, допоможіть їм, потішіть їх, отріть їм сльози, складіть пожертви на немічних і хворих скитальців, щоб Український Католицький Комітет для Скитальців у вашому імені, міг далі нести їм поміч. Впр. і Всч. Отцям доручаю перевести збірку на хворих і немічних скитальців, а людей доброї волі прошу до співпраці. За всіх ісповідників і мучеників, які віддали життя за Христову віру й за українських нарід, доручаю відслужити помянальне Богослуження (Панахиду) та просім Господа про поміч для нашого народу і для себе.

Боже, благослови вас!

† АМВРОЗІЙ
Митрополит
Філядельфійський
Архиєпископ

Мих. Килимний

І В КИЄВІ ПІДНЯЛИ... ВІХОТЬ

(2)

Прожонглював Щербицький ще й цією „мудрістю" з Леніна: „При єдиній дії пролетарів великоруських і українських, вільна Україна можлива, без такої єдности про неї не може бути й мови". Чому? Адже Україна має великі терени, понад 47 мільйонів людности, свій хліб, безліч мінеральних покладів, у тому кам'яне вугілля та залізну руду, розвинуту промисловість, морські й річкові шляхи тощо, тощо! Голова уряду УССР не дав жадного пояснення наведеній ним цитаті з Леніна, бо її таки нема чим ні обґрунтувати, ні підкріпити. Але, про що напевно добре знає Щербицький, тільки мовчить, згадана лінінська цитата надається цілком зворотньому витлумаченню, що, між іншим, було зроблено... самим Леніним. Висилаючи московські озброєні банди на підкорення України, Ленін їх „наснажував" таким повчанням (цитую з пам'яти). „Україна — це хліб, вугілля, залізна руда. Без неї ми задушимося" (в оригіналі — „задохньомся"). Отже, не Україні потрібна Росія, а зовсім навпаки, Росії потрібна Україна, без якої, за словами Леніна, московська червона імперія „задохньотся".

„В пам'яті українського народу зберігається те тяжке безпросвітнє становище, в якому знаходилась Україна в дореволюційний час. Вона була слабо розвиненою, напівколоніяльною країною", Це теж написав В. Щербицький і над цим варто трохи подумати. Коли вірити Щербицькому, що Україна за царських часів була тільки напівколоніяльною країною, то якою вона є тепер? Очевидно, цілком колоніяльною!

Як воно не видається дивним після всього сказаного вище, але стаття В. Щербицького, повторюємо, являє собою... недосяжний рівень для всіх доповідачів на „Спільній Ювілейній Сесії", виступи яких подані у „Вістях з України" в тому ж числі.

Голова президії Українського Товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами, В. М. Дмитрук, не знайшла нічого ліпшого, як витягнути з Леніна ось це: „Ми прагнемо до тісного об'єднання і повного злиття робітників і селян усіх націй світу..." Що вона мала на меті підкреслити такою наскрізь московсько - шовіністичною заявою Леніна? Хібащо „наблизити" Леніна до... Бержнєва, до „доктрини" останнього про „обмежену суверенність соціялістичних країн", яка означає повне підпорядкування їх Москві? Видно — так, бо далі Дмитрук каже: „1943 року був укладений перший Договір про дружбу та повоєнне співробітництво між народами Радянського Союзу і Чехо - Словаччини". Та „дружба" та те „співробітництво" й довели до проголошення „доктрини Брежнєва", до загнуздання Праги Москвою. Невже В. М. Дмитрук таки зовсім нічого не тямить у подібній „діялектиці", оперуючи дуже ковзькими та прозрадливими цитатами і фактами? Взагалі ж у доповіді Дмитрука „українське тло" майже не помітне. Навіть про очолюване нею Товариство вона говорить, як про невиразний додаток до чогось „всесоюзного", „всерадянського".

Слабенький і немічний промовець з академіка В. П. Комісаренка, голови республіканського Комітету захисту миру. Про Україну, про щось суттєве українське — в його виступі нема нічого. Зате є багато про те, що „вже 53 роки, як бастіон, стоїть на варті миру Радянська держава..." Академік Комісаренко зовсім не поакадемічному заплутався в тій „радянській державі". Загалом вона в нього — це Совєтський Союз, але пару разів він притягнув до неї і Україну, тоді запаморочився по саме нікуди. Приклад:

„Українська РСР, як суверенна соціялістична держава, бере активну участь у міжнародному житті. Вона виступає на світовій арені як поборник миру і дружби з усіма народами, послідовно провадить у життя ленінські принципи зовнішньої політики Радянської держави". На початку речення означення „держава" стосується України, а на кінці його, то вже Совєтського Союзу. Відтак ціле речення вийшло ні в тин, ні в ворота, — „вісімнадцятий туман", як кажуть у Галичині. Ну й академік з того Комісаренка!

Письменник Ю. К. Смолич, президент Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном, бігцем зупинився над українською еміграцією в цілому, а докладніше над українськими „прогресистами", головно в Канаді, додавши до цього ще два відірвані факти з Уругваю та Венесуелі. Знаходимо в Смолича, між іншим вислів: „Особливо активно діяли як пропагандисти ленінського слова та організатори ленінських публікацій Мирослав Ірчан, Іван Кулик Матвій Шатульський та інші товариші". Чому ж бо тут Смоличеві не доказати до кінця, а саме, що Мирослав Ірчан та Іван Кулик (про долю М. Шатульського авторові цієї статті нічого невідомо), за свої вийняткові заслуги в пропаґанді ленінізму дістали і „найвищу нагороду" від сталінського НКВД — кулі в потилиці?

Годі. Більше цитувати та розглядати матеріяли з ленінського числа „Вістей з України" нема ніякого сенсу. І так вже цілком ясно і зрозуміло, що „підняти шпаду" супроти української еміграції — не вдалося. „Озброєні до зубів" ленінізмом, київські виконавці наказів Москви спромоглися підняти тільки віхоть.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ЖИТТЯ І ЗНАННЯ"

З приємністю перечитую в „Свободі" рубрику на технічні теми п. з. „Життя і знання", яку редагує інж. Лев Яцкевич. Я уважаю, що „Життя і знання" виконує велике завдання, інформуючи нашу громаду про техніку та її найбільші і останні здобутки. Я не можу нічого закинути її редакторові, якщо йде про зміст або добір тем, редагування та насвітлення проблематики. Він виконує це в належний спосіб як автор - редактор.

Одначе я маю також і побажання до нього. На мою думку, ця технічна колона повинна друкуватися періодично, що тижня або що два, в одному і тому самому дні, щоб читач не ждав або не був заскочений несподіваною появою. Крім того, перенесення статті на іншу сторінку повинно бути завжди тих самих розмірів (дві шпальти і висота головної шпальти) і повинно друкуватися в одному і тому самому місці. Дуже багато читачів вирізує статті, щоб з них утворити певного роду книжку. Поява статті однакових розмірів улегшить їм збирання Ваших статтей.

Моє дальше побажання відноситься до вживання української технічної термінології при писанні своїх статтей. Я свідомий того, що ця проблема зв'язана з певного роду трудноцами не тільки для інж. Л. Я., але взагалі для кожного технічного співробітника „Свободи", бо ані наша еміграція, ані совєтська Україна не устійнили, чи не хочуть устійнити української наукової термінології, хоч джерела до цього існують.

Ми не маємо жадного доброго українського термінологічного словника. Якщо ми маємо кілька антикварних видань Української Академії Наук в 1930, то вони є доступні лише для кількох одиниць в Америці. Одначе, це все ще не значить, що український інженер повинен зложити зброю, і ждати на чудо, що українська наукова термінологія відродиться сама від себе як Фенікс з попелу. Для інж. Л. Яцкевича якраз припала велика нагода, через можливості появи його статтей в найбільшому українському часописі Америки. Своїми статтями він зможе у надзвичайно великій мірі причинитися до розвитку і відродження української наукової термінології, якщо він зверне увагу і візьме собі за обов'язок насвітлювати технічні проблеми за допомогою правдивої, чистої, опертої на українських джерелах, української наукової термінології.

У цьому напрямку я бажаю інж. Л. Яцкевичеві багато успіхів. Навіть наша „Секція по приготуванні термінологічних словників" в англо-українській мовах, завданням і ціллю якої є студіювати, розробляти, дбати про чистоту мови, складати термінологічні словники й видати їх друком, може служити всім своїми працями і джерелами.

Кость Церкевич
голова Секції по приготуванні термінологічних словників
Стетен Айленд, Н. Й.

ПОРОХОМ ПРИКРИТІ ПЕРЛИНИ

В останніх десятках літ багато прегарних і поважних змістом книжок було видано, головно Українським Народним Союзом та й деякими іншими видавництвами, а то й самими авторами своїх творів. Це свідчить про те, що українці в діяспорі дбають про задокументування розвою нашого національного та наукового життя! Слава Богу, що УНСоюз на стільки багатий, що може видавати так документальні твори. Колись того не було. Зате на сторінках „Свободи", органу УНСоюзу появлялися думки, поезії, нариси, наукові звіти, автори яких вже давно перeминулися. А шкода! Є між тими сторінками дорогоцінні перлини, які варто б відшукати, зібрати та й видати! Вони дали б свідоцтво, що наші здібніші люди не сиділи дурно, але працювали, а „Свобода" була цією ареною, де відгравалися дії нашого життя в Америці. „Свобода" допомагала сіяти здорове насіння на народній ниві. Праця велика, тяжка. Але хтось з наших культурних працівників міг би тим зайнятися, щоби вигребсти багатство минувшини на денне світло. Праця така вимагатиме багато труду.

Звучить це, як фантазія, але як старший вже віком, я живу ще спогадами минувшини і в них знаходжу силу і підтримку до праці.

Думаю, що знайшлися б старші вже віком і ті, що на пенсії, які радо допомогли б такому ділу, якщо була б дана їм нагода попрацювати і ще на схилку свого життя стати корисними і помічними в праці для свого народу!

о. Петро Ковальчик

Д-р М. Бойко

БОРОТЬБА З БОГОМ У ПОЧАЇВСЬКІЙ ЛАВРІ

(З НАГОДИ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ)

(2)

Після цього ще раз була скликана „райвоєнкоматом" медкомісія для молодих монахів, що не відбули військової служби, але мали офіційне звільнення від неї із-за певних фізичних вад; ця комісія на вимогу КҐБ всіх молодих монахів визнала здібними служити в „воєнно-будівельних відділах" і їх вислано в північні райони „червоної імперії". С е р е д них були: Панкратій, Томащук, Григорій Лошкарів, Олекса Барановський, Василь Болотів, Анатолій Палецький, Дмитро Петровців, Іван Пастух, Володимир Клочків, Анатолій Капиніс і Ісіхій Никитенко. Болотів, Палецький і Никитенко були зовсім слабого здоров'я.

Щоб розігнати зовсім монахів, у Лаврі засіла „особлива комісія" в складі: секретар райісполкома Дармограй, голова совєта Малкуш, начальник КҐБ Остапенко і кап. Максімов, начальник пашпортного відділу Белік та інші й почали викликати на переслухання кожного монаха зокрема. Белік непокірливих монахів відразу виписував із книги жителів Лаври і міста й знову знайшли 16 монахів „проступників пашпортних приписів".

Почавши від 1961 р. навколо Лаври ходила особлива патрульна контроля: до середини в Лавру нікого не пускали з харчами, паливом тощо. Проти прихожан- богомольців застосовано пашпортну контролю. Дуже часто міліція КҐБ ставила собою „живі загороди" на сходах Лаври, у Святих Вівтарях та інших проходах до церков, щоб не допустити туди богомольців. Ранком, коли вірні йшли до Лаври, міліціонери зганяли їх на вантажні авта та вивозили поза місто 40-50 км. Жителі міста Почаєва були змушені підписати відповідну заяву у міліції, що не будуть переночовувати в себе посторонніх прихожан; щодня по домах ходила міліція і де тільки знайшла зайшлих людей — арештувала їх, а власників дому тяжко штрафували. Таким чином позамісцеві богомольці були змушені ночувати на дворі під голим небом, але серед ночі поліція виганяла їх геть із міста, часто над багатьома знущалися, а жінок насилували. Одного разу послушник-монах, що сторожив у Лаврі, заступився за людьми, мовляв, „чому знущаєтеся над невинними людьми?", але сержант Медяний його (Ізидора Лищинюка) сильно побив. Останній жалівся у влади за побій, але вона Медяного не покарала, а в Ізидора в додатку відібрали пашпорт і виселили з Почаєва.

Дня 8-го березня 1962 р. „Облісполком" викликав до себе намісника Лаври архимандрита Севастіяна, тут його арештував, а до Лаври в той час прибула група службовиків КҐБ: Бочкарев, Дехтярев, Данілов, Корсаков, а з місцевих кап. Максімов і Остапенко, вони забрали всі документи в Лаврі та нараджувалися, як краще виселити з Лаври монахів. Після цього з 140 монахів у Лаврі залишилося тільки 36, які тут правили далі Богослуження. Максімов і Остапенко носили з собою багато ключів від головних дверей Лаври і коли й куди хотіли, туди заходили. Максімов і Бочкарев при переслуханні монахів часто їм читали з книги апостола Павла, що „Всяка влада від Бога".

Місцева преса почала фабрикувати різні видумки, як, напр., про Иосифа Байдунка, що в той час його насильно вислали в червону армію, який перед тим був послушником у Лаврі. Він був арештований, сидів у тюрмі в Тернополі, а звідси перевезли його до Вінниці до лічниці умово хворих, а відтак вислали в армію. Директор „Почаївського музею атеїзму" — Андріюк, використав Байдунка як „матеріял" і написав атеїстичну брошуру.

Маючи за собою гіркий досвід монахи перестали на вимогу влади давати її свої пашпорти і заявили категорично, що з Лаври не підуть. Максімов почав викликати до КҐБ опірних монахів і в'язнити їх. Ігумен Иосиф Головатюк, коло 70 літ, не хотів виходити з Лаври. одної днини в його келію зайшло десять КҐБ-істів, винесли його насильно до авта та вивезли в Буданів у лічницю для умовохворих, його там постригли і щодня щепили якоюсь сировиною, від чого йому сильно розпухли ноги і все тіло. Наслідком прохання родини і вірних після шести місяців його перевезли до рідного села Мала Іловиця, Шумського району, тепер Тернопільської области, під умовою, щоб він більше до Лаври не показувався, бо знову заберуть його до лічниці умово хворих.

Після ігумена Иосифа, пішла нагінка на всю братію Лаври, особливою жорстокістю відзначався Киритченко, заступник командира КҐБ Тернопільської області, брат тодішнього г о л о в и „президіюма совєта УССР". Він зо своїми відділами 1-го вересня, 1962 р. оточив зо всіх сторін Лавру. Міліціонери нікого не пускали до середини, а на кожного монаха припало по 6 озброєних КҐБ-істів, силою виводили вони їх з Лаври, садили до вантажних авт і вивозили до родичів, а в кого їх не було, то до области, де родився. Але в келіях застали мало монахів, вони на той час замкнулися в церкві і правили Богослуження. Двері церкви були тяжкі й ковані (треба припускати, що то була т. зв. Тепла Церква), їх виламати було тяжко. Тоді КҐБ дісталося до бібліотеки, з якої була провізорична перегородка до Вівтаря, де саме відбувалося Богослуження. Кап. Максімов і Сіриченко (може Киритченко) по шнурах спустилися згори просто на вівтар, де правив архим. Самуїл Богослуження, вони схопили старця і повели з собою, а решта монахів розбіглися. Один монах Валерій Матковський сховався у скриню зі свічок, що їх він продавав ,але Максімов і там його знайшов.

Під брамами Лаври зібралося багато вірних, вони якийсь час приглядалися до цього насилля, а потім розлючені кинулися на подвір'я Лаври, підійшли лавою до церкви, де в'язнили монахів, але лейтенант (?) дав наказ пожежній сторожі лляти на вірних воду. Однак вірні не звертали на це уваги, знайшли сильну дубову лавку, якою почали бити об двері будинку, де в'язнили монахів та увійшли в середину на захист монахів. Начальник КҐБ дав наказ „Бий їх!" Злісно кинулися на вірних з біўкою сержант Прокопчук, Коцюба, Медяний, лейт. Борейко, Юрчак та інші. В той час Коцюба сильно побив Марію Ярош та Агапію Севенок.

Після цього у Лаврі залишилося декілька монахів лише на керівних постах, як ігумен В а р ф о л о м і й (Баб'як), благочинний Лаври ігумен Володислав, рахівник Лаври ігумен Калинник та ще кілька старців, які Максімов рішив вивезти до дому інвалідів. Але монахи, яких попередніми днями повивозили тягарівками далеко поза місто, за кілька днів поприходили знову назад і це повторялося кілька разів. Монахи старалися постійно перебувати в церкві, але тут КҐБ-істи ганялися за ними навіть коло вівтаря.

(Далі буде)

У ДАВФИНІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ЗНОВУ ВЕЛИЧАВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КАНАДИ

(Закінчення на стор. 3-ій)

Впреп. о. мітрат Д. Лещишин.

ПРОГРАМА ФЕСТИВАЛЮ

Для кращої орієнтації учасників подаємо точну програму Українського Фестивалю в Давфині цього року:

ЧЕТВЕР, 30 ЛИПНЯ — Дружні зустрічі, розваги й танці на Мейн вулиці.

П'ЯТНИЦЯ, 31 ЛИПНЯ. — Після сніданку в ресторанах і кафетеріях, де подаватимуть також багато українських страв, о 10-й ранку відбудуться самодіяльні змагання різних видів мистецтв, висліди яких будуть повідомлені в суботу. О 12-й г. дня — відкриття Центру Українського Мистецтва й Культури; о 1:30 по полудні — показ української ноші в „Спадщинній Залі"; від 3:30 — підготова до паради головною вулицею, що потім відбудеться під загальним кличем-слоґаном Манітоби в II століття „Дух 1970-х років". Офіційно ця церемонія буде відкрита о 7:30 вечора з трибуни, в присутності визначних гостей. На закінчення першого дня святкування в „Спадщинній Залі" відбудеться забава з мистецькими виступами.

СУБОТА, 1 СЕРПНЯ. — — Від 10-ї ранку буде відкритий для відвідувачів Центр Українського Мистецтва, і там же проголосять висліди змагань з різних мистецьких ділянок. О 1-й по полудні — показ ноші в „Спадщинній Залі"; о 3:30 — мистецька програма на відкритій сцені, а від 8:30 вечора — Український Празник в центрі Давфину.

НЕДІЛЯ, 2 СЕРПНЯ. — Недільні святкування розпочнуться Богослуженням у Веллн Рівер біля Хреста Свободи. Їх відслужить ВПреосвященніший Кир Максим у сослуженні духовенства, в супроводі хорів. Св. Літургія буде відправлена в інтенції українського народу та за спокій душ українських піонерів на канадійській землі; буде відправлена Панахида в українському православному обряді, яку відслужить Впреп. о. мітрат Д. Лещишин. Ці Богослуження відбудуться заходами УНСоюзу.

По полудні в неділю, о 3-й г. дня в „Спадщинній Залі" буде виставлено балет під назвою „Ніч під Івана Купала", у виконанні Національного Балету „Євшан" із Саскатуну, Саск.

Цьогорічний Український Фестиваль у Давфині закінчиться в неділю о 6-й г. вечора відкриттям пам'ятника у формі піраміди, складеної з каміння, на пошану й пам'ять про українських піонерів у Канаді. Піраміду-пам'ятник буде відкрито біля парку „Келд", де о 7-й г. вечора відбудеться офіційне відкриття пікнікового центру, на вшанування 100-ліття провінції Манітоби.

Такий переказ програми Фестивалю, звичайно, занадто „сухий" і календарний. Він поданий лише для кращої орієнтації учасників Фестивалю на місці. Бо що, насправді, побачуть, наприклад, тисячі глядачів у Центрі Українського Мистецтва? Там будуть: виступи Лялькового Театру, виставка писанок, покази народних способів плетення, сукання ниток, викладання кораликами, гаптування; виставка різних мистецьких виробів тощо. Учасники Фестивалю почують виступи хорів, у тому й бандуристів, українські оркестри, побачуть розкішний балет „Ніч під Івана Купала"... Під час традиційної паради вулицями Давфину буде нагода подивляти барвисті українські строї з різних земель України, козаків на конях, організовані молодечі колони, вибагливо обладнані „вози".

МИСТЕЦЬКІ СИЛИ НА ФЕСТИВАЛІ

Майстром фестивальної церемонії є Сесіл Семчишин із Вінніпеґу.

На сценах під час Фестивалю будуть виступати: Фестивальний Хор з Давфину під диригуванням п-і Олени Лазарук-Гендерсон, танцювальний ансамбль „Верховинці" з Реґіни, Саск., спонзорований Милоддю Української Національности, МУН; танцювальний ансамбль „Русалка" з Вінніпеґу. Виступатимуть теж: солістка Лоррен Торсруд з Йорктону, Саск., Лейкгед-танцюристи з Вінніпеґу, група „Танцюристів-Козаків" з Вінніпеґу, Український Балетний Ансамбль „Євшан" із Саскатуну, Саск., Фестивальна оркестра під дириґуванням Тедда Комаря з Вінніпеґу, квартет „Верховина" з Торонта і Чоловічий Хор з Тандер Бей, Онтаріо.

Український Національний Фестиваль Канади своїм характером і своєю програмою кличе всіх, здалека і близька: ВІТАЙТЕ!

Відбулось пленарне засідання Комітету будови пам'ятника Т. Шевченкові в Арґентині

Буенос Айрес. — По відчисленні всіх видатків та виплат і нагород скульпторам, які брали участь в конкурсі на пам'ятник Т. Шевченкові в Арґентині, Фінансова Комісія Комітету будови пам'ятника має в касі 10 986.197 арґентинських пезів, себто понад 30 000 долярів. Про це інформував на Пленарному Засіданні Комітету скарбник М. Гнатишин. Українці Арґентини, а також ЗСА і Канади склали значну суму більшими і меншими пожертвами та продовжують їх надсилати, щоб пам'ятник ґеніяльному Поетові і мислителеві Тарасові Шевченкові в Арґентині був дійсно гідний свого завдання. Голова Проєкційно - будівельної Комісії І. Чарнецький поінформував, що відзначений першою нагородою скульптор Леонід Молодожанин вже працює над робочими моделями постаті Кобзаря та плоскорізьби. Вирішено запросити його до Буенос Айресу, щоб зміг вивчити довкілля, де буде встановлений пам'ятник, та запізнатися з українською громадою і Комітетом Пам'ятника Т. Шевченкові, що його очолює д-р Василь Іваницький. Архітектові В. Гріненкові, членові Проєкційно - будівельної Комісії, доручено приготувати проєкт пляну цілої структури пам'ятника та, після затвердження арґентинською владою приступити до будови залізобетонових фундаментів. Цю працю арх. В. Гриненко виконає безкоштовно. Скульптор Л. Молодожанин виконує сам у власній робітні у Вінніпезі гіпсове побільшення свого проєкту до запляновaного розміру пам'ятника, щоб не було жадних відхилень від його задуму. Саму постать Кобзаря в майже 4-ри метри висоти, в бронзі буде відлито в Арґентині, а можливо в Зах. Німеччині, — де буде дешевше при одночасній ґарантії найвищої якости. Комітет будови пам'ятника поробив заходи і вже одержав цінники від різних фірм з кількох країн, маючи таким чином можливість вибору найкращої відливарні. В кінці учасники Пленарного засідання Комітету, праці якого протоколував секретар Комітету О. Кузьмич, вирішили підготувати й незабаром опублікувати докладний звіт про пророблену працю, остаточне й гідне закінчення якої вимагатиме ще фондів, щоб пам'ятник Тарасові Шевченкові ні в чому не поступився перед іншими пам'ятниками в тій столиці та дійсно виконував ролю Амбасадора Нескореної України у південній частині американського материка.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Міністер Юліян Ревай коментував фільм „Трагедія Карпатської України"

Ню Йорк. — Перед і після висвітлювання кінофільму під наг. „Трагедія Карпатської України", знятого молодим українським кінооператором Калеником Лисюком з Канади, який був забитий мадярами - окупантами, промовляв до зібраних у Літературно - Мистецькому Клюбі в п'ятницю 3-го травня кол. прем'єр міністрів незалежної Карпатської України Юліян Ревай. Вечір відкрив голова ЛМКлюбу д-р Б. Ржепецький, фільм висвітлював його власник п. Василь Ленцан. Диктаторський текст виголошується англійською мовою, але у фільмі є багато вставок, знятих і записаних безпосередньо в Хусті, на місці незабутніх подій з 1939 року, коли невелика частина українського народу проголосила державну незалежність Закарпатської України, не запитуючи і не прохаючи на те згоди у „сильних цього світу". Крім прекрасних краєвидів, гірських панорам та сцен з життя українців у Карпатській Україні, у фільмі збережено для історії засідання першого Уряду Карпатської України з записом промов, працю Сойму, промову Президента Уряду Карпатської України сл. п. о. Авґустина Волошина та ін. Потрясаючими є кадри боїв Українських Січовиків з рушницями проти мадярських танків і літаків-бомбардувальників. Прем'єр п. Юліян Ревай відповідав у кінці вечора на багато запитань, в тому розповів про трагічну долю багатьох членів Уряду Карпатської України, яких переслідували большевики і з яких один — редакто Рогач — згинув у Києві з рук гітлерівців.

Зустріч українців із новим посадником Нюарку

Виборча кампанія на посадника міста в Нюарку до 16 червня була гаряча.

Остаточна розгра на 16-го червня була поміж муринським кандидатом Р. Гібсоном, який вже раніше був дістав найбільше голосів, і Г. Адонізієм, заплутаним у судову розправу за здогадні зв'язки з „Мафією" і за здогадні злочини.

Все вказувало, що вибори виграє Гібсон, бо в Нюарку 60 відсотків — 240 тисяч населення — це мурини., а численне біле населення зразилося до давнього посадника.

Треба сказати, що Адонізіо льояльно відносився до українців. Українець Т. Литвин в управі міста показався правдивим українським патріотом і заступався в управі за наші справи успішно і сумлінно.

Можливість вибору Гібсона на посадника, людини необізнаної з українською проблематикою, могла від'ємно відбитися на відносинах нової управи міста до української спільноти. Тому з ініціятиви мґра О. Олесницького зааранжовано таки ним самим в його мешканні стрічу понад 20 українців, мешканців Нюарку, з кандидатом на посадника Р. Гібсоном. В стрічі взяли участь і два душпастирі української католицької церкви та й особи, діяльні в організованому житті нашої спільноти.

Основною думкою зустрічі було познайомити Р. Гібсона із українськими місцевими і загальними проблемами, як проголошення „Українського Дня Незалежности" 22-го січня, Тижня Поневолених Націй і контакт із міською управою. В цьому напрямі ішла розмова із Р. Гібсоном. Підчеркувалося попередній приязний зв'язок між українською спільнотою і містом за посередництвом пана Т. Литвина, котрий не одному українцеві допоміг.

Р. Гібсон заявив з притиском, що він завжди буде готовий прислухатися до потреб української громади, і що українці не будуть мати жадних труднощів в контакті з ним.

Три дні пізніше Р. Гібсона вибрано посадником Нюарку, Ню Джерзі.

Н.Н.

Вдалий Великодній базар з мистецькою виставкою в Амстердамі

Старанням Відділу Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України в Амстердамі влаштовано „Великодній базар" з мистецькою виставкою 22-го березня 1970 р. в неділю в приміщенні Українського Американського Горожанського Дому при вулиці Теллер.

Заля була чудово прибрана, столи накрито вишиваними обрусами та прикрашено різними експонатами, різьбою, писанками та керамікою. Виставка була відкрита від години 8-ої рано до години 6-ої вечора, її відвідували сотні гостей старших та молоді з поблизьких міст нашої округи, і чужинці.

Інформовано ширше чужинців про нашу культуру, великодні звичаї і мистецтво. Вони були захоплені та висловлювались з признанням про працю згаданої організації. Цьогорічна виставка була успішна, про що свідчить велике число відвідувачів.

Для плекання і збереження нашої культури і традиції Відділ ОЖ ОЧСУ під проводом енерґійної голови п-і Домни Свідерської влаштував курс писання писанок для шкільної нашої дітвори. Голова демонструвала це серед чужинців в школі, де молодь була захоплена, як писала місцева англомовна преса.

При відході багато чужинців і наші українці, купували речі на пам'ятку, і печиво домашнього виробу, яке приготовили членки Відділу. На столиках мали можність присутні оглянути виставку всіх видань Головної Управи ООЧСУ в українській і в англійській мовах, влаштовану М. Свідерським та О. Пацаком.

Цього самого дня демонстровано серед чужинців писання писанок від години 1-ої до 3-ої по полудні під проводом повище згаданої голови ОЖ ОЧСУ і молоді парохіяльної школи. Щоб причинитися до поширення та збагачення української культури між чужинцями за ініціятивою ОЖ ОЧСУ та п-і Швидаченко в л а штовано мист. виставку в міськім музею, яка тривала три місяці.

До ділового комітету входили майже всі члени управи, а саме: Домна Свідерська, Стефанія Пащак, Теодозія Кривулич, Анна Римарук, Анастазія Пастернак, Анна Коґут, Анна Семчук, Тетяна Коваль, Олена Варшона, Ивгенія Дулиш, Марта Свідерська, Марійка Варшона, Н. Римарук.

С. П.

ВІСТІ ЗІ СИРАКЮЗ

❋ 1,771 ДОЛ. ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ. Відділ УККА в Сиракюзах, що його очолює проф. д-р Микола Ю. Богатюк, перевів збірку грошей та одягу для українців в Юґославії, жертв землетрусу. Загальна грошова збірка в Сиракюзах дала 1,771 дол., з якої то суми місцевий Відділ УККА переслав до ЗУАДК 636.45 дол., прямо до архиєпископа Гаврііла Букатка в Юґославії 606.55 дол., а українська католицька церква св. Івана Хрестителя переслала через єпископа Йосифа Шмондюка 528.00 дол. У збірковій кампанії українські громадяни міста Сиракюз зложили свої пожертви на списки таких організацій: українська катол. церква св. Ів. Хрестителя, 528 дол.; ООЧСУ, 227 дол.; ОЖ ОЧСУ, 150 дол.; УНДім, 143 дол.; СУМА, 119 дол.; українська православна церква св. єв. Луки, 116 дол.; Список Відділу УККА, 100.95 дол.; СУА, 100 дол; УЗХ, 83 дол.; Список учнів Школи Українознавства, 73.55 дол; „Самопоміч", 63 дол.; ООЛ, 37 дол.; ОДВУ, 30 дол. Разом — 1,771 дол. На окреме відмічення заслуговує гідний наслідування приклад громадянина-пенсіонера п. М. Шкорути, який зложив на цю благородну ціль 50 дол. Крім того, відставлено до збірного пункту в Джерзі Сити 2,000 фунтів одежі. Всім жертводавцям щира подяка!

❋ 20-ЛІТТЯ СМЕРТИ ГЕНЕРАЛА Р. ШУХЕВИЧА. — 8-го березня тут урочисто відзначено, заходами Ювілейного Комітету під протекторатом Відділу УККА, 20-ліття геройської смерти ген-хор. УПА Романа Шухевича - Тараса Чупринки. В українській катол. церкві св. Івана Хрестителя панахиду відслужив о. монс. В. Середович, в якій участь взяла в одностроях з організаційними прапорами українська молодь СУМА і Пласту. На панахиді при наповненій церкві співав церковний хор під кер. п. Є. Крука. О год. 3-ій по пол. в авдиторії Вестгил Гайскул відбулася Святочна Академія. В програму Свята входили: апель молоді, покладення вінка на символічну могилу і прочитання Звернення Воюючої України у виконанні молоді Пласту і СУМА. Знамениту святочну промову сказав о. Богдан Смик, парох церкви св. Володимира в Ютиці, шкільний товариш незабутнього Командира. На Академії виступав: місцевий дівочий ансамбль СУМА „Черемшина" під кер. інж. Ореста Грицика, дівоче тріо СУМА з Філядельфії „Соловейки" під мист. кер. п-і професор Зої Маркович, та дівочий ансамбль пластунок з Ютики. Деклямації, присвячені Генералові виконали пластуни Андрій Середницький, Андрій Войтович і Адріян Лоґуш та сумівці Маруся Качмар і Івась Михайлів. Фортепіянове сольо відограв Орест Лоґуш. Програму Свята підготовила і нею керувала п-і мґр Марія Логаза, дирeктор Школи Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах. Це вдале Свято, всецiло виконане виключно молодечими силами СУМА і Пласту, закінчено піснею „Не пора!"

❋ УКРАЇНЦІ НА ТЕЛЕВІЗІЇ. — 13 березня ц.р. едукаційна телевізійна станція ч. 24 в Сиракюзах передала півгодинну програму про українців в ЗСА і Сиракюзах в рямцях програми „З багатьох націй". Довше інтерв'ю про досягнення українців в Америці впродовж останніх двох десятиліть дав проф. д-. Микола Ю. Богатюк, голова місцевого Відділу УККА та професор економії Ле Мойн Коледжу. Проф. Богатюк згадав про пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні, Українську Катедру у Гарвардському університеті, Світовий Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку, візиту Кард. Йосифа Сліпого на американському континенті та в Сиракюзах, як теж зокрема про Сиракюзьку українську громаду. Студенти сиракюзького університету, сумівці Галя і Мирон Благий, виконали українські народні танці, а пластунки студентки Ганя Возняк та учениця Ганя Мазурик при акомпаньяменті гітари співали українських народних пісень. П-і Фалина Войтович пояснювала українську вишивку та українське керамічне мистецтво. Ця телевізійна програма — це черговий успіх українців Сиракюз.

❋ ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ. — 15 березня ц.р. заходами місцевого Відділу УККА українська громада в Сиракюзах, як і кожного року вшанувала найбільшого національного пророка — Тараса Шевченка. В рямцях недільної української радіопрограми зі словом про Шевченка по англійськи виступив проф. д-р Микола Богатюк, голова місцевого Відділу УККА. Після співаної Служби Божої в православній церкві св. єванг. Луки панахиду по Великому Кобзареві відправив о. настоятель Павло Шпірук. Того ж дня вечором в залі Українського Народного Дому відбулася Шевченківська Академія, на якій святочну промову сказав проф. д-р. Яків Гурський. В дальшій програмі участь взяли: соліст бас-баритон Зенон Мягкий; акомпаніювала проф. Вільма Лянг; Хор української православної церкви св. єв. Луки, дир. Михайло Назаренко, інсценізація Михайла Дяченка за поемою Шевченка „Наймичка" у виконанні ОДУМ під кер. паніматки Таїси Шпірук, та дівочий квартет „Тополя". Відспіванням національного гимну всіми присутніми закінчено Свято. З цієї нагоди Відділ УККА приділив по 25 дол. на наші наукові інституції НТШ і УВАН.

(мкб)

Степан Куропась

ЧИКАҐІВСЬКА ХРОНІКА

(Остання і прощальна)

Інж. Степан Куропась

ПАНТА РЕЙ – ВСЕ ПЛИВЕ — казали старинні греки. І так переплило 32 роки від появи першої Чикаґівської хроніки. Та всьому приходить кінець, прийшов він і на чикаґівську колюмну.

За ввесь час хроніки, УНСоюз пропаґував три важливі союзові програми. Місцеві кореспонденти по великих українських громадах мали допомагати УНСоюзові мобілізувати нових союзовців при допомозі малих і більших імпрез і плянів.

До великих плянів УНСоюзу, до його зросту і походу до 50, 75, а тепер 100 тисяч членів, належали три великі програми, а саме:

Програма молоді, Союзівки - табору чи „кемпи" і дім для старших, а при ньому цвинтар-пам'ятник-музей. У молодіжній програмі Чикаґівська хроніка пропаґувала організування молодечих Відділів УНСоюзу. Цей кореспондент зорганізував 8 Відділів УНСоюзу в Чикаґо, Джолієт, Давнерс Ґров, Ґері, Іст Чикаґо, Савт Бенд. У парі з тим широко закроєна спортова акція, що мала успіх і нових членів.

Друга світова війна розбила союзові пляни і по війні спортова акція аж на „бовлінґ" завмерла. У програмі молоді, хоч вона з війною перестала існувати, вийшло на верх, що для повної програми для нового поштовху справи треба осередків, союзівок, таборів-„кемпів" чи як їх хочете назвати. Треба теж організаторів, бо секретарі Відділів не дають ради.

Проти волі Головного Уряду і його президентів бл.п. Миколи Мурашка і Дмитра Галичина, Чикаґівська хроніка обстоювала систему організаторів. Головний Уряд побоювався, що приниманням організаторів загніваються Відділові секретарі, які по громадах грали ролю війтів. З перспективи кількадесят років тепер видно, хто мав рацію.

Відносно Союзівок, нова еміґрація була причиною того, що УНСоюз мусів шукати і знайшов Союзівку. У дальшій розбудові тієї справи я і Чикаґівська хроніка не мали щастя. Всі наші намагання мати осередки на Середньому Заході і в Канаді не мали успіху. Головний Уряд, а навіть Еекзекутива ухвалювали і уневажнювали свої ухвали відносно закупу вибраних об'єктів, які сьогодні, з огляду на інфляцію і подорожіння землі в часі т. зв. експльозії населення, варті вдвоє, а в одному випадку варта 5 разів більше від ціни, за яку можна було їх купити. На мою думку це була фатальна помилка.

Третьою справою є цвинтар-музей і дім старших. Останній вже є на Союзівці в Керґонксоні. До Союзівки Союз докладає і буде докладати, тому я вів кампанію за цвинтарем не з любови до небіщиків, а для здобуття нових фондів для Союзівки, церкви в Керґонксоні, як теж для будови музейного осередку для зберігання „тіней забутих предків", яких треба було разом зібрати.

Тут теж я не мав успіху, хоч мав вже багато зголошень на закуп парцель, а в одному випадку бездітне подружжя хотіла для справи записати все своє майно.

З малих справ, Чикаґівська хроніка повнила функцію інформатора громади. Бувші чикаґівці, що виїхали з Чикаґа, при різних нагодах усно або листовно гратулювали мені, мовляв, знаємо, що в Чикаґо діється. Звичайно, це була коштовна для мене колюмна, але я міг собі позволити йти на різні наші імпрези, виїздити на провінцію, нераз навіть дуже далеко, а в додатку зустрічатся зі збірковими листами на народні цілі, відмовити таким я не міг.

Та чи всюди міг я бути? Чи міг я дивитися на справи не своїми очима? Чи міг я кадити, ще до того з ладаном? На це хай відповідять читачі, з якими я сьогодні прощаюся. Кілька томів можна видати, коли б зібрати всі ті справи, про які я реферував у „Свободі" безплатно, без коштів для УНСоюзу. Все те я робив з почуття обов'язку, з любови до журналістики, правди. Все те на те, щоб УНСоюз зберіг свою велич, своє призначення, згідно з бажанням його основоположників.

За 32 роки я придбав собі багато ворогів, а ще більше приятелів. В останній колюмні Чикаґівської хроніки я пращаюся з одними і другими, не маючи жалю до перших.

Будьте здорові і „гуд бай"!

Д-р Іван Дідюк очолив Відділ за Патріярхальний Устрій УКЦ в Бостоні

Дня 17-го травня 1970 року в домі української католицької церкви Христа Царя в Бостоні, Масс., відбулися основуючі Збори Відділу за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Привітав присутніх і відкрив Збори голова Ініціятивного Комітету д-р Іван Дідюк, молитву провів парох католицької церкви о. Степан Чомко. Зборами проводив голова Ініціятивного Комітету, секретарював п. Орест Щудлюк.

Голова Комітету д-р Іван Дідюк склав звіт про дотеперішню працю Комітету. Головним промовцем і гостем зборів був д-р Володимир Пушкар, голова Світового Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦ і член крайової ради на Америку. Доповідач говорив про існування та вивершення Української Католицької Церкви, перешкоди, які роблять наші вороги, але одна з великих перешкод — у нас самих, бо ми ще не всі ідемо однією дорогою, щоб завершити діло створення Патріярхату під проводом нашого Страдника Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого. По промові розвинулася дискусія й запити, на котрі промовець дав кожному задовільняючу відповідь. Потім відбувся вибір Управи Відділу, до котрої увійшли: голова д-р Іван Дідюк, містоголова Орест Щудлюк, секретарі Михайло Франківський і Степан Сєдлярчук, скарбник Володимир Федорів, організаційний референт Яків Щеґрин; до Контрольної Комісії увійшли: інж Конрад Гусак, д-р Роман Миколаєвич та проф. Матвій Мелешко; до почесних членів — о. Степан Чомко та д-р Ярослав Рожанківський.

По наміченні пляну праці промовляв о. Степан Чомко, заохочуючи українців стати членами Відділу, д-р Іван Дідюк подякував гостеві з Філядельфії, д-рові В. Пушкареві за цінний реферат, о. Степанові Чомкові за підготову в справі зорганізування Відділу та за його згоду помагати Відділові на будуче. Збори закінчено молитвою.

Н.Н.

РА-2 ЗАКІНЧИВ УСПІШНО СВОЮ ПОДОРОЖ

Збудований за єгипетськими зразками з папірусів норвежцем Тором Геєрдалем і його залогою вітрильник Ра-2 прибуває до острова Барбадос в Західній Індії після 57 днів подорожі із Сафі в Марокко. Цією подорожжю Тор Геєрдал довів, що єгиптяни могли добитися таким же вітрильником із Єгипту до Нового Світу ще яких 3 500 років перед відкриттям його Колюмбом.

БІЛЬШІСТЬ БРИТІЙСЬКИХ ПОРТІВ СПАРАЛІЗОВАНІ внаслідку дикого страйку портових робітників. Хоча між їхньою професійною спілкою і корабельними компаніями та урядом прийшло було до згоди — коло 47.000 портових робітників вийшли на дикий страйк.

Ґрадуанти середньошкільних курсів Українознавства Свято-Миколаївської школи

21-го лютого відбувся в Торонті на Курсах Українознавства Свято-Миколаївської Школи матуральний іспит випускників п'ятого року.

В історії існування Курсів Українознавства Свято-Миколаївської Школи, це був четвертий із черги матуральний іспит. Предсідниками матури були: мґр З. Зелений, лектор Карлтонського Університету в Оттаві Б. Медвідський, мґр Б. Олександрів, а членами матуральної комісії: о. І. Сиротинський, мґр Я. Зорич, мґр В. Кузь, мґр Т. Горохович, мґр В. Кордюк, мистці: М. Левицький і Л. Палій. Матуранти склали іспити з предметів: релігія, література, історія, географія, мистецтво, археологія. Прізвища матурантів: Ірена Берецька, Уляна Бурій, Руслана Вжесневська, Богдана Войтів, Вол. Гнатів, Леся Гуляк, Орест Довгаль, Зенон Івахів, Ігор Ігнатович, Богдан Кіземчук, Роман Колос, Оксана Коновалюк, Степан Куйтан, Зенон Литвин, Софія Лукіянишин, Оля Лящук, Ліда Малецька, Орест Мойсей, Надя Пальчук, Терен Пашковський, Ірина Стельмах, Марія Тивонюк, Ярослав Тупісь, Мирослава Федак, Марія Шлярп, Марія Якимів, Михайло Яців-Жураківський, Дарія Грабовецька.

Після матурального іспиту відбулася зустріч і гостинне прийняття іспитової комісії з матурантами, їх батьками. Під час зустрічі промовляли до матурантів члени комісії: мґр З. Зелений, о. І. Сиротинський, мґр Б. Олександрів, мґр Я. Зорич, інспектор Рідних Шкіл І. Боднарчук, інж. М. Цибульський голова Батьківського Комітету. Від матурантів виголосив слово голова Шкільної Самоуправи М. Яців-Жураківський. Наш абсольвент сказав: „Ця школа була для нас рідним середовищем, її завжди з пошаною будемо згадувати, вказувати на неї, як на твердиню релігійно-національного виховання". Зустріч залишила незабутнє враження і почуття впевнення, що добром налиті юні серця і уми шукатимуть у житті справжньої краси, добра і знання. Вечір зустрічі із любов'ю підготували матері матурантів під проводом п. І. Вжесневської.

23-го травня ц. р. відбувся в Роял Йорк готелі ґрадуаційний бенкет із участю та привітанням Владики Ісидора, о. пароха І. Сиротинського, управительки Курсів Я. Зорич, мґр Б. Олександрова. Велику залю заповнили гості, батьки ґратуантів, молодь. Господарем святкового вечора був інж. Ігор Ігнатович, від батьків п. Р. Вжесневський. Програма ґрадуації була гарно підготована. Найкращою хвилиною була репрезентація ґрадуантів і ритуал вручення дипломів: Їх передав абсольвентам наш Владика.

Приявні пережили хвилини святкового настрою і внутрішнього задоволення. Приємно було дивитися на квіт України — нашу молодь. Такою молоддю треба радіти і чванитися! Хай їхні майбутні шляхи щільно будуть пов'язні з життям і проблемами нашої спільноти, хай вони старанно готуються працею і знанням до виконання обов'язків, які на них чекають.

Н. Н.

Закінчення сезону доповідей в НТШ в Ню Йорку

На закінчення літнього сезону наукових доповідей Наукове Товариство ім. Шевченка влаштувало такі доповіді: проф. д-р Володимир Трембіцький дав в Історичній Комісії НТШ доповідь на тему „Суть української державности в міжнародньому аспекті". Прелеґент подав основні засади устрою Української Республіки про її адміністрацію, скарбовість, промисловість і торгівлю, церковній устрій, військові справи та засади ведення закордонної нашої політики. Українська Народня Республіка мала тоді 32 представництва за кордоном, при чому 19 держав визнало її та мало свої амбасади і консуляти в Україні. Прелеґент обговорив також розвій науки і мистецтва в Україні. Доповідь була ілюстрована численними документами та матеріялами того часу.

Український Військово-Історичний Інститут при НТШ влаштував Наукову Конференцію для вшанування 50-ліття 1-го Зимового Походу. Сотн. д-р І. Козак подав у своїй доповіді тло, на якому постав плян цього походу під проводом ген. Омеляновича - Павленка. В Поході брало участь 10 тисяч війська, він тривав повних 5 місяців і оперував на просторах Право - і Лівобережжя. Похід мав пропаґандивне завдання, розбудив національну свідомість населення та був виявом змагання українського народу до самостійности.

Історична Комісія НТШ дала на закінчення сезону окрему доповідь проф. д-ра І. Витановича на тему „Соціяльно - економічні ідеї покоління Великої Пори". Прелеґент переповів про розвій політичних подій на терені Галичини при кінці 19 ст. і початку 20 ст. Він накреслив програму українських партій та ролю В. Навроцького, І. Франка, Ю. Бачинського і Митрополита Андрея в розвитку світогляду нашого суспільства того часу. Прелеґент подав подробиці розвою тогочасних соціяльно - економічних ідей в Галичині та обговорив проблеми, що нуртували тоді в українськім суспільстві, а саме проблему земельної реформи, відчуження українських міст та проблему української еміґрації. Справу еміґрації оцінювано тоді по-різному: І. Франко вважав її позитивним явищем, Ю. Бачинський ставився вповні неґативно до справи еміґрації, вважаючи, що еміґрація забирає активний елемент з краю і внаслідок продажу нерухомого майна еміґрантами зменшується наш стан посідання в краю.

Доповнення до допису

У числі з 17 червня ц. р. „Свобода" відзначила 65-ліття проф. Богдана Сарамаґи, видатного дириґента хорів в Україні, Німеччині й Америці, дириґента німецької опери, а тепер викладача музики в українській вищій школі, гайскулі, та щоденній парохіяльній школі в Дітройті, під керівництвом Сестер Василіянок. До відомостей у дописі варто б додати і про композиторську діяльність проф. Б. Сарамаґи: ще в Тернополі він написав музику до вистав „Марусі Богуславки", „Украденого Щастя" й ін.; за кантанту до слів П. Тичини був прийнятий до Спілки Композиторів УССР; в Америці Богдан Сарамаґа написав релігійну кантату „В тіні хреста", кантату „Тарасова ніч", для хору й малої симф. оркестри, на слова Т. Шевченка, й ін. твори, в тому до 30 пісень на слова сучасних українських поетів.

Н.

Українська Громада Боффало в обороні гуманізму

З ініціятиви Українського Визвольного Фронту та з участю студентської Громади і Зовнішньої Референтури УККА відділ в Боффало 18-го квітня відбулося в Українському Домі Дніпро протестаційне віче „В обороні гуманізму", яке мало на меті вияснити фальшиве московське твердження, що Ленін був справжнім гуманістом!

Присутні на вічу вислухали двох ядерно виголошених доповідей, професора Зенона Сагана і д-ра Нестора Процика. Професор З. Саган насвітлив правдиве обличчя Леніна, спираючися на його власних творах і висловах. Ленін, подібно, як його попередник Карло Маркс, розвивав свою життєву філософію в атмосфері ненависти, яка інколи прибирала маніякальні форми. Ненависть породжує людоненависництво — а це заперечення гуманізму.

Для Леніна навіть пролетаріят не був предметом особливого зацікавлення, чи турботи. Для нього пролетаріят був знаряддям приходу до влади, а не ціллю, для якої варто було трудитися. Після приходу до влади Ленін перше всього створив машину терору, яка розчавлювала не тільки одиниці, а цілі суспільні прошарки, в тому числі пролетарів, робітників і селян, а разом з тим цілі народи, включно з мільйонами українців. Цією машиною послужився опісля кривавий Сталін, продовжуючи роботу „гуманіста" Леніна.

Наше завдання демаскувати чергову брехню Москви, що намагається накинути культ Леніна цілому світові.

Д-р Нестор Процик докладно з'ясував методи червоних московських шовіністів, які пофальшували історичну правду і безцеремонно послужилися підбудівкою Об'єднаних Націй — ЮНЕСКО для поширення свого фальшивства там, куди не сягають їх політичні впливи. Доповідач затримався теж на злочинах Леніна, поповнених в Україні. На цьому вічу, яким провадив голова місцевого осередку СУМА, пан Михайло Лисак, схвалено відповідні резолюції. Віче закінчено відспіванням „Не пора, не пора".

В середу 22-го квітня, в день народження Леніна, члени Визвольного Фронту розповсюджували ранніми годинами відповідні летючки при входах до урядових міських будинків, таких як: Сити Голл, будинок повітової адміністрації, Міського суду, Федеральної Адміністрації. Летючок роздано коло 10.000.

Того ж самого дня, Студентська Громада при Боффалівському Унbackup-версититеті роздавала професорам і студентам. Крім летючок, як інформує голова студентської громади, Ігор Матух, вручено брошуру професора Івана Вовчука „Ін діфеенс оф Юменіти", видання АБН, президентові Боффалівського Університету і його заступникам. Згадану брошуру зареєстровано в університетській бібліотеці. Летючки і брошура наклонили ліво наставлених студентів до палких дискусій.

У вечірніх годинах місцева радіостація перевела інтерв'ю з д-ром Нестором Процикoм, д-ром О'Конором і д-ром А Дякуном на тему „Чи Ленін був гуманістом, чи ні?"

Наші дискутанти давали вичерпні пояснення, чому Ленін не заслуговує на назву гуманіста.

Ніхто інший, тільки він сам, започаткував поліційну імперію - тюрму для неросійських народів. Заторкнена тема настільки зацікавила слухачів, що згадане інтерв'ю продовжено до год. 2:30 ночі.

В. Ш.

Молодь при праці

В днях 27 і 28 травня ц. р. відбулася Товариська Зустріч Уладу Старшого Пластунства на оселі „Бобрівка" в Коннектикат. Ця зустріч була скликана в цілі підготовки до Другої Сесії Пластового Конґресу Другого й КУПО та передискутовання проєктів Головної Комісії, її підкомісій і краєвих комісій майбутнього Конґресу. Організаторами зустрічі були реферати УСП під проводом референтки УСП-ок ст. пл. Масі Стойкевич і референта УСП-ів ст. пл. Нестора Нинки. На їх заклик з'їхалися старші пластунки й старші пластуни з Америки й Канади в числі понад 150 осіб.

Першого дня, по переведенні реєстрації та відкриття, відбуто ряд панелів, темою яких були справи: виховна пл. система, зміна пл. законів, українська мова й культура, як одна з підставових частин пл. методики виховання; роля Пласту в українськім суспільстві й в країні поселення; проблеми вживання наркотиків, куреня, і пиття алькогольних напитків; роля старшо-пластунських куренів, і загальні проблеми УСП. Після кожного панелю відбувалась дискусія, з начерком проєктів і пропозицій до даних справ. Вечером відбувся пл. вогник, програму якого виповнили самі учасники.

У неділю по Богослуженні продовжувано наради й остаточно оформлено прийняті рекомендації і проєкти, які будуть переслані до Головної Комісії Пластового Конґресу Другого.

За пл. звичаєм, прохарчування було в руках самих пластунів, і ніхто не голодував. Надвишку з зустрічі рішено дати на оплату спеціялізаційного табору одній юначці й одному юнакові.

(С. М.)

25-річчя УЕВШ в Мюнхені

У вересні ц.р. припадає 25-річчя заснування Української Економічної Високої Школи в Мюнхені.

По закінченні другої світової війни в 1945 р. велика кількість політичної еміґрації опинилася на території Німеччини. Серед еміґрантів були науковці з рідних земель України та з-поза її меж, еміґрантів з першої світової війни. Опинилися на еміґрації студенти, які мали не закінчені студії.

Українські науковці, маючи досвід з першої еміґрації, почали думати над заснуванням українських середніх та вищих шкіл на еміґрації.

В Мюнхені з ініціятиви професорів М. Величківського, В. Горбачевського, Б. Мартоса і І. Замші засновано комітет для організації Української Економічної Високої Школи у вересні 1945 року. Також створилася Українська Студентська Громада, якої головою був п. Григорчук, що звернувся до членів Організаційного Комітету з проханням прискорити відкриття УЕВШ та запевнив, що буде не менше 50 слухачів, які мають середню комерційну освіту.

5-го листопада 1945 р. відбулося урочисте відкриття УЕВШ і почалося навчання першого семестра.

Економічна Школа випустила 81 дипломованого економіста, з них по закінченні дальших двох семестрів 19 одержало титул інженера-економіста, а 6-ох титул доктора економічних наук.

Із тих економістів, які виїхали да американський континент, багато нострифікували свої дипломи і тепер занимають визначні становища.

В цьому році припадає 25-річчя існування Української Економічної Високої Школи. Побажано, щоб бувші студенти з'їхалися разом зі своїми професорами, доцентами, лекторами та асистентами на товариську зустріч. Місцем зустрічі могла б бути Союзівка. Для підготовки треба буде створити Діловий Комітет, котрий подбає зібрати адреси та вислати листи з програмою до кожного студента (-ки).

Залучую список прізвищ, що може влегшити та прискорити підготовку. В кожному місті ЗСА і Канади бувші студенти можуть себе відшукати та подати адреси й висловити свої думки Діловому Комітетові. Автор осмілюється просити проф. Івана Телюка, теперішнього члена Екзекутиви УНСоюзу, щоб виєднав місце на Союзівці та запросив до Підготовчого Комітету активних колеґ, таких як проф. П. Стерчо, інж. В. Лагошняк, інж. А. Качор, А. Корнієнко та інших, котрі порозумілися б зі собою та підготовили Зустріч.

В. Куций

Вечір Бетговена в Нюарку

„Вечір Бетговена", влаштований 28-им відділом СУА в Нюарку - Ірвінґтоні 4-го квітня 1970 року, у виконанні учениць УМІ кляси проф. Таїси Богданської, був цікавою і вдалою імпрезою.

Вступне слово п. Т. Богданської мало в собі багато оригінального. Ледве, чи багатьом зацікавленим музикою і поезією прийде думка покласти поруч себе Бетговена та Шевченка. Перший —фляманського походження музичний геній, що жив на переломі вісімнадцятого та девятнадцятого сторіччя (1770-1827) і другий — український геній слова, що жив у девятнадцятому столітті (1814-1861). Шевченко сягнув по ідею Вашинґтона, Бетговен компонував на українські теми, з якими познайомився завдяки ґр. А. Розумовському. В обидвох гіркі дитячі і молодечі роки, а безвихідну глухоту Бетговена, що тривала дев'ять років, можна би порівняти із засланням Шевченка, коли то заборонено йому писати.

Різниця прожитого часу між ними десять років. Бетговен добіг до дальшої мети.

Було приємно слухати гру молоденьких виконувачок, із яких найменшій чи не вісім років. І чи то була Сонатіна Ф-дур, чи Сонати Ґ-дур оп. 79 і оп. 31, Рондо Ц-дур оп. 51, чи, нарешті, завершення найтруднішою точкою програми Концерт ч.1 Ц-дур оп. 15 в якому виступали три солісти (Зірка Стебельська, Роксоляна Робак і Дозя Сиґіда), а партію оркестри виконувала Т. Богданська на другому фортепіяні, то усі виявили великий вклад праці, добру підготову і музичний талант. Особливо три з них виявляли якийсь свій своєрідний підхід до музики.

Оксана Федоренко виказує якусь незвичайну, як на її молоденький вік, глибину зрозуміння твору і серйозність сприймання його. Зірка Стебельська з ніжністю пестить звуки, вона любується ними. Дозя Сиґіда приказує звукам виконувати її бажання, виявляючи при тому неабиякий темперамент.

У цілому враження нове вдале. Говорили ще про це і бажали дальши хуспіхів молоді — і батькам! — при чаю і солодкім.

Таке вже знане нашій громаді турботливе питання „Де наша молодь?" можна було на тому вечері сформувати трохи інакше: „Де наші хлопці?" Це ж виступали самі дівчата: Марія Голіната, Ліда Семанишин, Оксана Федоренко, Мімі Войціцькі, Христя Яворська, Христя Голинська, Зірка Стебельська, Роксоляна Робак і Дозя Сиґіда.

Дарія Ярославська

У Києві втретє розглядають проєкти пам'ятника Лесі Українці

Київ. — На початку наступного року в Україні будуть відзначати 100-ліття з часу народження великої української поетки Лесі Українки, очевидно, в совєтському трактуванні її творчости. Ще минулого року був проголошений мистецький конкурс на кращий пам'ятник Лесі Українці, що має бути встановлений у Києві. Тепер, повідомляла „Літературна Україна" з 7-го липня, відбулася 3-тя тура конкурсу, бо на перших двох, хоч було понад 20 проєктів, урядове жюрі не знайшло відповідного проєкту. Досі не визначено точно місця, де буде встановлений пам'ятник, а це утруднює працю скульпторів, які повинні врахувати природнє оточення пам'ятника, розмір площі, де він буде встановлений. Сама відсутність пам'ятника геніяльній поетці і драматургові Лесі Українці в Києві впродовж півстоліття вказує на дійсне відношення до її високогуманної, патріотичної творчости. На третю туру конкурсу надійшло 16 проєктів, між ними під гаслами: „Український килим", „Буду жити", „Ґраніт і бронза", „Криця", „Зелений квадрат" та ін. „Літературна Україна" подала, що „цими днями відбудеться громадське обговорення проєктів, після чого жюрі визначить переможців та остаточне місце для пам'ятника".

КОНКУРС СВІТОВОЇ КРАСИ ВИГРАЛА 20-річна красуня з Порто Ріка, Мерісоль Малярет Контрерас. Було загалом 64 суперниць, з яких 15 стали до півфіналу, а 5 до фіналу. Друге місце зайняла американка, третє австралійка, четверте японка і п'яте арґентинка. Найбільша красуня світу Мерісоль Контрерас походить з бідної родини і працювала від 15 року життя, підтримуючи свою стару тітку й каліку брата.

З БУКАРЕШТУ ВІДЛЕТІВ до Пейпінґу румунський військовий міністер ген. Іон Іоніца: комуністичний уряд Румунії хоче тією візитою „зрівноважити" підписання кілька днів тому з Совєтським Союзом „пакту приязни". Румунські комуністи стараються зберігати добрі зв'язки однаково з СССР, як з Комуністичним Китаєм, підкреслюючи свою невтральність в їхній „ідеологічній" — сварні.

З приводу 20-ліття Пластової Костюмівки для новацтва в Ню Йорку

Пластова Станиця Ню Йорку під кінець зими улаштовує т. зв. „Пластову Костюмівку" для новацтва. Ідея костюмівки зродилася в голові п. сен. Стахи Гойдиш 20 років тому. Вона зрозуміла, що малята теж хочуть брати участь, хочуть щось переживати. Вона при помочі сестричок і братчиків кожного року вибирала казку для інсценізації і кожний рій свою частинку тої казки підготовляв окремо. Діти не знають цілої казки, бо ціль імпрези така, щоб фабула була невідома для всіх, і щоб дитина почувалася, що вона є цією зачарованою князівною, козаком, чи квіткою, за яку перебрана. Дитина переноситься в цей казковий світ, і її власна уява працює на тлі подій казки. Той сам факт, що дія відбувається не тільки на сцені, але і на залі, сприяє тому, що малята, які не беруть участи в дії, себе теж почувають частиною казки. І власне другою ціллю імпрези — захопити дітей, які ще не є в новацтві, викликати в них бажання бути членами великої пластової Родини.

Цього року Костюмівка відбулася в школі св. Юра в Ню Йорку 8-го березня. Станичний Павло Дорожинський відмітив довголітню відданість і посвяту пл. сен. Гойдиш у влаштуванні цієї імпрези і взагалі в праці над вихованням новацтва. Він подякував батькам за їх допомогу у переводженні цієї імпрези. Казку „Мандрівку через різні світи" зложила сестричка Дарця Якимчук, а відчитала сестричка Марічка Кузів. Модерні декорації залі і „машину часу" виконав кошовий Богдан Бобинський при помочі сестричок і братчиків.

На сцені відкривається куртина, і бачимо хлопчика Ростика перед якоюсь страшно скомплікованою машиною. Цікавість хлопця перемагає страх перед машиною і він тягне за ручку машини. Перед ним з'являються зорі і ясний місяць. Тягне другий раз за ручну: з'являються страшні звірі динозаври. Ростик тягне ручку і за кожним разом бачить події якоїсь доби: єгиптяни, грекині, римляни, дворянки з давньої історії Англії, українські князі з дружинниками виїзджають в похід, українську княгиню, українок в народних строях з квітками в руках і в волоссю, козаків на чолі з гетьманом, які хоробро обороняли свій край, в Америці індіяни і т.п. На прикінці приходить Ростик до теперішнього часу і бачить астронавтів, які повернулись з поїздки на Місяць, і він догадується, що це машина часу. Його кортить подивитися в майбутнє. Він ще раз тягне за ручку машини і перед ним являються марсіянки. Він наляканий вертається назад до теперішности і жалує, що його товариші не могли пережити те, що він: побачитись з князями, козаками й гетьманами нашої славної української історії.

Після казки відбулася дефіляда дітей-гостей, що ще не належать до Пласту, але і вони були перебрані за якісь постаті з історії людства, і почувалися частиною імпрези. З української тематики 2 мініятюрні гуцулочки, трилітні Адя і Аня Титли та бояриня Оленка і Лариса Певні звернул увагу на себе своїми чудовими строями. З модерного світу цікаво змайстрований костюм астронавта мав трилітній Петрусь Рондяк. З тваринного світу цікаві строї мали морські коники Андрій і Роман Бідяки.

Ця імпреза була виявом самодіяльности сестричок і братчиків, які за власними ідеями вибрали костюм для новаків і вчили дітей співати, маршувати до музики чи танцювати скомпоновані оригінально кроки.

Двадцять років Пластова костюмівка в Ню Йорку втішається успіхом і численною фреквенцією, що вказує на зрозуміння батьків, що дітям теж потрібно романтики і казкового світу.

Зірка Галів

Замість квітів на могилу бл. п. інж. Романа Коцика

Рідшають наші лави... Знов одного з нас покликав Господь до „вічної варти" побратима Романа Коцика. Родився він 1. 12. 1895 р. в Заліщицькому повіті, в селі Хмелевій, у священичій сім'ї. Українську гімназію закінчив у Перемишлі, де в червні 1914 р. здав матуру. Через 2 місяці вибухла світова війна і його покликали до війська. Закінчив офіцерську школу, пішов на російський фронт і там ранений дістався в полон до москалів.

Як вибухла там революція, утік з полону і опинився в місті Балті, на Поділлі. Тут вибрано його секретарем обл. Комітету Селянської Спілки, і він фактично вів там усю політичну роботу. Опісля покликано його на учителя німецької мови до місцевої комерц. школи і новозаснованої гімназії, де вчив також української мови. Гетьманська влада заарештувала його, як небажаного чужинця, і передала австрійській владі.

У серпні 1918 р. одержав у своїм полку т. зв. „Гаймкерер урлявб" і поїхав до родичів, до Хмелеви. Там застав його Листопадовий переворот, в якім брав участь. Мав підірване здоров'я, не вступив до УГА, але зголосився до служби в повітовім Комісаріяті в Заліщиках, головою якого був адв. д-р Р. Стефанович. По евакуації Заліщик у липні 1919 р. опинився в Кам'янці Под. і працював там, як урядовець для особливих доручень в міністерстві д-ра Ів. Макуха. Пізніше працював начальником відділу в міністерстві фінансів.

По програній нашій визвольній війні повернувсь до родинного маєтку в Хмелевій, який застав зруйнованим. Розпочав важку працю, здобув собі марку господаря. Особливо гарно розвинув садівництво, виростив нову відміну аґрусу „Теодозія", що давав гарні плоди.

Як член УНДО, брав живу участь у політичному й господарському житті повіту. Дописував до нашої преси на господарські і фахові преси теми. Мав зібрану велику, добірну бібліотеку. Був 12 літ головою Надзірної Ради місц. кооперативи „Єдність". Його заходами відбудовано в селі церкву і приходство, знищені під час 1-ої світової війни.

Восени 1939 р., не бажаючи вітати „визволителів", покинув рідне село й виїхав на захід. Працював у Данціґу, як аґроном, а відтак у Львові інспектором городництва.

Довелось і звідти виїхати з краю в 1944 р., цим разом аж за море. По довгій скитальщині осів у Рочестері, де працював огородником при шпиталі.

Сл. п. Роман Коцик належав до Відділу ОбВУА в Рочестері і один рік був його головою.

Вічная Пам'ять заслуженому народному працівникові!

Петро Зубрицький

МІЖ РЕСПУБЛІКАНЦЯМИ И ДЕМОКРАТАМИ ЙДЕ суперечка за користування радіо - телевізійними виступами. Голова Крайового Комітету Демократичної партії Лоренс Ф. О'Браєн виступив з півгодинною промовою в програмі Коломбії Бродкестінґ Компані, в якій атакував президента Ніксона, зацитувавши уривки з різних його промов. Голова Крайового Комітету Республіканської партії Роджерс С. Б. Мортон написав негайно різкого листа директорові названої радіо - телевізійної компанії Франкові Стентонові, тавруючи факт, що дозволено в радіо-телевізії на персональну атаку проти Президента, та вимагаючи уділення стільки само часу для відповіді на ту атаку.

Шевченко у піснях і слові

У нашу епоху, повну буревійних поривів, із Шевченкових творів найкраще подавати його найбільш полум'яне слово, що збуджує у людей переживання, стимулює до високих патріотичних подвигів, створює візію державної слави, великих подій і перемог. Без візії народ гине. „Нема ні віри, ні ідеї, які могли обійтися б без образів. Даремно старається позбавити себе видива героїв і мітів". (Р. Бразіляк.

Режисер Володимир Шашаровський є майстром не лиш у підборі відповідного тексту для мистецько - театральних чи радієвих програм, але вміє його пов'язати з таким хистом, що зроблена ним цілість має високо мистецьке звучання та справляє на глядача завжди помітне враження. Свідком цього ми були дня 10 травня ц. р. у Філядельфії, в залі „Тризуб", де відбувся добре задуманий і переведений вечір „Шевченко у піснях і слові", влаштований місцевим Літературно - Мистецьким Клюбом та „Театром у П'ятницю", під кер. Володимира Шашаровського.

Вокальну частину вечора виконувала концертова співачка - солістка Юлія Шашаровська при акомпаніяменті проф. Богдана Перфецького. Співацькі вальори Ю. Шашаровської нам вже відомі з її речиталю і її участи в академіях і репрезентативних концертах. І цього вечора її голос звучав вирівняно у всіх регістрах. Особливо подобались її пініссімо і фермати. Важко вибрати найкращу із десяти пісень (9 до слів Шевченка, а дві йому присвячені). Пісні хоч мало відомі, або зовсім ще не знані, були виконані прецизно, у кожну з них вона вклала багато-багато серця й душі. Проф. Богдан Перфецький своїм акомпаніяментом у великій мірі причинився до її успіху.

Слову у цьому оригінальному вечорі, яке переплітилось піснею, було заступлене такими виконавцями, як Марія Степова-Карпяк, Віра Левицька та Вол. Шашаровський. На спеціяльну увагу заслуговують такої міри артистки, як Віра Левицька і Марія Степова-Карпяк, які останньо майже не виступали на концертовій естраді, а які своїми рецитаціями маловідомих Шевченкових поезій причинилися до високого мистецького рівня програми. Особливо блиснули вони мистецьким читанням вірша „Осії, Глава ХІУ", чим зробили помітне враження на глядачів, нагадавши часи найбільшого розквіту їх акторської кар'єри, коли їх слово лунало з львівської сцени у „Гамлеті" та інших монументальних драматичних творах. Володимир Шашаровський двигав на собі цілий тягар вечора як режисер і виконавець. З функції вив'язався блискуче Артисти Володимир Мельник і Василь Сердюк добре читали свої тексти в „Назарі Стодолі" (1-ша дія).

Оформлення сцени не поромився б кожний театр з претенсіями. Програму цього цікавого і оригінального вечора попередило слово голови Літературно - Мистецького Клюбу д-ра Володимира Рудницького. Подібних вечорів треба більше, вони громаді приносять честь і користь.

У Клівленді засновано Відділ ОЖ ОЧСУ

У неділю 24 травня ц.р. відбулись у Клівленді у великій залі Дому СУМА Оснуючі Загальні Збори Відділу Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобод України, з участю голови ГУ Об'єднання мгр. Уляни Целевич із Чикаґа.

У святочній частині нарад у присутності членства 3-го Відділу ООЧСУ вшановано пам'ять Героїв коротком програмою, що її відкрив голова Відділу Мирослав Гейниш, запросивши до Президії мгр. Уляну Целевич, голову Осередку СУМА Петра Райцу й голову Відділу Т-ва кол. Вояків УПА Володимира Хому. Реферат на тему Свята Героїв виголосив кол. старшина УПА Степан Зорій.

У ділових частині Загальні Збори Об'єднання Жінок відкрила голова Ініціятивної Групи мгр. Наталя Голембійовська, вітаючи численно зібране жіноцтво й запрошуючи до президії пань: Марію Мельник, як голову, Анну Стецяк, як містоголову й Марію Кріслату, як секретаря. Ведення Основуючих Загальних Зборів п-і Голембійовська передала голові Головної Управи Об'єднання.

Пані Уляна Целевич вичерпно пояснила поодинокі розділи статуту Об'єднання, відносно молоді ще, але численної, й активної, політичної організації українського жіноцтва. Вона підкреслила, що завданням цієї організації є не тільки зберегти свою ідентичність і спадщину, але й активізувати українське жіноцтво до дії на політичному відтинку, який досі був слабо зактивізований, якщо йдеться про жіноцтво. Вона інформувала про низку успішних акцій Головної Управи й відділів Об'єднання на міжнародньому форумі, про видання медалі княгині Ольги у її 1000-ліття, про акцію допомоги українським політичним в'язням, як теж про опіку над українськими вояками.

Після офіційного прийняття у члени Відділу ОЖ ОЧСУ 30-ти членок, приступлено до вибору першої управи Відділу. Нову управу обрано в складі: мгр. Наталя Голембійовська — голова, Софія Бура — містоголова, Марія Крислата — секретар, Оксана Рошецька — фінансовий референт; членки: Ярослава Яцишин, Ірина Пукач, Таня Данило, Мирослава Зорій, П. Василина, А. Дідич. До Контрольної Комісії ввійшли: голова Галина Макар; члени: Оксана Гальчук і Стефанія Кріслата.

Після нарад відбувся Чайний Вечір. Його розпочато „Молитвою" Юрія Клена у виконанні Софії Бурої. Пісні добре виконала Оксана Рошецька при музичному супроводі проф. Ірини Залчківської-Гаврилюк. Цікавий реферат на тему „Леся Українка — рушій української революційної думки" виголосила мгр. Наталя Голембійовська. Слідували монологи п. Семена Крислатого на злободенні теми. Програму вдалого вечора закінчено зворушливим словом п-і Уляни Целевич, що його присвятила авторка непокірному й непобориму духові українського генія. Святкуванням закінчено співом гимну „Не пора!" Понад сотня членства Відділів ООЧСУ взяла участь у цих святкуваннях. Того ж дня мгр. У. Целевич виступала на Станиці Народів у Клівленді, в рямках української радіогодини Визвольного Фронту під керівництвом п. Степана Зорія: вона познайомила українську громаду Клівленду з працею й акціями ОЖ ОЧСУ.

С.Б.

НЮЙОРКСЬКИЙ СЕНАТОР ЧАРЛЬС ҐУДЕЛЛ МОЖЕ програти вибори, бо багато республіканців голосуватимуть на консервативного кандидата Джеймса Баклі, а не на Ґуделла, який виступав у Сенаті й поза ним разом з найлівішими демократами - лібералами — твердить преса. Виcлідну кандидатури популярного консерватиста Баклі голоси в стейті Ню Йорк так розіб'ються, що можуть програти вони обидва, Ґуделл і Баклі, та вийде на сенатора — демократ Річард Оттінґер, тим паче, що він багата людина.

Д-р Богдан Сацюк — професор університету

д-р Богдан Сацюк

Українська спільнота у вільному світі радіє здобутками тих вибранців українського молодого покоління, які, осягнувши найвищий науковий ступінь та поважне становище в наукових установах, продовжують свою працю для розвитку рідної культури й віддають свої здібності для української справи.

До таких вибранців належить д-р Богдан Сацюк, відомий студентський діяч та пластун, який впродовж своїх студій зумів вдержати звання першого студента. Студії закінчив він осягненням докторату, предложивши оригінальну дисертацію на тему „Лексичні складові елементи в генбратинвій фонології (з прикладами іберо-романських мов)". Наш молодий науковець негайно обняв обов'язки асистента професора в Університеті Флориди в Ґейнзвіл.

Д-р Богдан Сацюк, син відомого українського письменника Олексія Сацюка, народився 12 липня 1941 р. в Дубні, на Волині. Народню школу і перші кляси гімназії закінчив він в Буенос Айресі, де родина Сацюків осілась після скитальщини в Австрії. 1958 року Богдан разом з батьками і молодшим братом Олегом переїхали на сталий побут до Чикаґа, де в 1960-му році закінчив середню школу.

В тому ж році вступив на студії до Іллинойського Університету, здобувши з визначним поступом титул бакалявра з еспанської мови (1964), маґістра з еспанської філології (1965) і врешті доктора з лінґвістики у 1969 р. Свою докторську дисертацію написав він під наглядом відомих спеціялістів лінґвістики — професорів Т. М. Лайтнера і Дж. Ґ. Д. Аллена (голови Департаменту).

Після одержання бакаляреату Б. Сацюк став професором тої ж школи, викладаючи еспанську мову. В часі останніх років своїх студій (1966-1969), як один з визначних студентів, він дістав повну федеральну стипендію.

Д-р Богдан Сацюк здобув собі повагу, як молодий дослідник та професор еспанського й португальського мовознавства та теоретичної лінґвістики в Департаменті романських мов при Університеті Флориди, продовжуючи свої дослідницькі студії над ґенеративною фонологією. Він має за собою ряд наукових доповідей та публікацій, з яких слід згадати такі: „Основні правила португальської фонології" — доповідь на 42-му конґресі Лінґвістичного Товариства Америки в Чикаґо, 1967; „Лексичні складові елементи і правило головного наголосу в еспанській мові" — доповідь на 2-му з'їзді Південно-Східньої Американської Конференції в Ґейнзвил, Флорида, та „Складові елементи лексикону" — розвідка в журналі „Пейперс ін Лінґвістікс", т. І, 1969. В ділянці українського мовознавства дебютував він статтею „Український правопис 1960 року" в журналі „Фенікс", зош. 12, 1964.

В українському молодечому світі він являється одним з тих сеньйорів, що заслужили собі на пошану за свою діяльність. Як активний пластун, займав він ключеві становища серед поодиноких пластових з'єднань, будучи впорядником і зв'язковим 7-го Куреня УПЮ-ів ім. Івана Чмоли в Чикаґо (1959-62) та заступником курінного 3-го старшо-пластунського Куреня „Лісові Чорти" (1966-67). За свою діяльність був він нагороджений „Золотим арідником" „Лісових Чортів" 1967 р. Він основник і перший голова УСГромади при Іллинойському Університеті в Чикаґо (1961-62), заступник голови загальної чикаґівської Студентської Громади, член Управи і довголітній голова УСГромади в Урбані. Від 1963 до 1967 років він займав чолові пости в Управі СУСТА і організує відомі студійні конференції в Чикаґо, Дітройті, Філядельфії й Вашінґтоні.

Будучи президентом СУСТА (1966-67), був він одним з організаторів і провідників Світового Конґресу Вільного Українського Студентства і співавтор та фактичний редактор відомого Меморіялу до студентства вільного світу в справі нищення української культури, що його пляново проводить російський комуністичний режим в Україні. Від 1965 до 1968 р. він був найближчим співпрацівником своєї дружини, мгр. Оленки Гікавої-Сацюк в редаґуванні англомовного періодичного видання СУСТА „Горизонти". На цьому місці треба з жалем зазначити, що на останньому числі, яке появилося в 1968 р. під редакцією мґрів О. Сацюк (фактично подружжя Сацюків) цей поважний та єдиний періодик українського студентства у вільному світі закінчив своє існування.

Крім діяльности в СУСТА та в станових студентських організаціях д-р Б. Сацюк був активним членом ТУСМ-у. Він належить до таких наукових і професійних організацій: Наукове Т-во ім. Шевченка, Сіґма Дельта Пі (есп. почесне т-во), Фі Ламбда Бета (португальське почесне т-во), Фі Капа Фі (ам. лінґ. почесне т-во), Лінґвістичне Товариство Америки, Міжнародня Лінґвістична Асоціяція, Амер. Асоціяція Модерних Мов, Південно-Східня Лінґвістична Конференція та Південно-Атлянтійська Асоціяція Модерних Мов.

Знаючи наукові стремління та відданість для рідної справи д-ра Богдана Сацюка, ми твердимо, що, здобувши собі професійне становище, наш молодий вчений вложить не одну корисну частку в розбудову української культури й науки. Бажаємо йому обильних успіхів.

Д. М. Штоґрин

Вшануймо пам'ять Оксани Лятуринської виданням збірки її творів для молоді

Дня 13 червня 1970 р. відійшла в Америці від нас назавжди найвидатніша поетеса сучасної української літератури. Оксана Лятуринська. Велика частина її поетичної творчости збережена в збірці збірки „Княжа емаль", що появилася 1954 р. заходами окремого Комітету, створеного з ініціятиви Управи ОПДЛ, та в збірці для дітей „Бедрик", що появилася з маркою „Нашим дітям — ОПДЛ". В архіві ОПДЛДМ зберігаються її інші твори поетеси, що не ввійшли досі в книжкові видання, а деякі були друковані тільки в журналі „Веселка".

Видати нову, окрему збірку поетеси з призначенням для дітей і молоді — це завдання, яке ставить собі, як вільний обов'язок, ОПДЛМ, і цей обов'язок, без сумніву, допоможе здійснити наше громадянство шляхом пожертв на Видавничий Фонд О. Лятуринської.

Управа ОПЛДМ просить слати пожертви на адресу: OPLDM c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathust St. Toronto 133, Ont. Canada

У висилковій станиці ОПЛДМ поза численні останні примірники „Княжої емалі" і жертводавці суми 25 дол. чи більше одержать примірник цієї книжки з відповідною подякою і печаткою ОПЛДМ. Виказ пожертв буде поданий у пресі.

Управа ОПЛДМ

До вистави „За двома зайцями" в Чикаго

У щоденнику „Свобода" ч. 42 з 5 березня була поміщена стаття п-і Г. Ч. під заголовком „Про двох зайців", в якій були запити відносно театрального підприємства „Інтернаціональний Театр" і деякі завваги про виставу Старицького п'єси „За двома зайцями". Я прошу помістити деякі відповіді і пояснення.

Згадану виставу давало театральне підприємство „Інтернаціональний Театр", метою якого влаштовувати театральні вистави, твори різних націй, різними мовами і для різних етнічних груп — і звідси назва „Інтер. Театр". Досі театр поставив 5 опер, 3 оперет і одну п'єсу. З українських: „Запорожець за Дунаєм", „Катерина", „Наталка Полтавка", „Сватання на Гончарівці" та „Чорноморці". Як виконавці виступали такі співаки: Ян Кепура, Марта Еґерт, Ева Лікова, Алґірдас Бразіс, Марта Кокольська, Галина Андреадіс та багато інших співаків і акторів. Це підприємство очолює американець польського походження, музиколог, диригент і режисер п. Б. Вольський, і українка, відома піяністка п-ні Орися Покорна, які є театральними керівниками і продуцентами вистав. Цей театр не має постійного ансамблю реєстрованих професійних акторів, лиш відповідно до потреб і'єс ангажує з-поміж поодиноких етнічних груп акторські сили, найліпше кваліфікованих для кожної вистави. Оперету Леґара „Весела вдова" ставили польською мовою, брали участь в ній три українки, а в п'єсі „За двома зайцями" пісні співані за сценою, були виконані хором, що складався з хористів місцевої Ліричної Опери, різних національностей. Музичний супровід виконувала група уміліих музикантів, які, не розуміючи українських мелодій, грали безладно, безбарвно і механічно. Безперечно, що при більшому числі проб вони грали б краще, але це вимагає коштів, на які не все можна собі позволити.

Більшість акторів в цій виставі — це співпрацівники бувшого українського театру „Нова Сцена", які, щоб продовжувати театральну службу для української публіки, радо взяли участь у виставі. Шкода, що театр „Нова Сцена" перервав свою пильну працю, але віримо, що скоро відновить свою працю, чого керівникам „Нової Сцени" щиро бажаємо. Не сумніваючись, що „Нова Сцена" все може числити на щиру підтримку і співпрацю „Інтернаціонального Театру".

Обидва підприємства можуть в повній згоді та взаємній співпраці побіч себе існувати і робити своє культурне діло, тим більше, що вільна виміна акторів між театрами була практикована здавна. З приємністю належить ствердити, що пані Г. Черінь подала гарну рецензію головних постатей п-і Л. Цепильської в ролі Проні і п. Л. Цепинського (в ролі Голохвостого). Також дуже гарну оцінку гри пані О. Мороз в ролі вічно воркотливої наймички Химки. Дуже мило, хоч і дуже ляпідарно представила вічно молоду, енерґійну і все повну принад і чару п. Фурманюк в ролі перекупки Секлити. Менше признання для знаменитої доброї гри супружної пари п-ва Матулкін в ролі міщан Сірків, які з хистом реалістично і з гумором відтворили зворушливо гарну сцену романтичної ідилії свого довголітнього подружжя на тлі напружливих і ґротескових ситуацій коло „женихання" їх одиначки Проні з Дон Жуаном Голохвостим. На жаль, пані Г. Черінь якось пересочила одну з головних ролі і постатей цієї вистави, іменно ролю двома конкурентами здорованої красуні Галі, яку креувала режисерка тієї вистави, дуже мила і гарна п. Орися Покорна. Виконанню тої скомплікованої ролі (бо з одної сторони мусіла відбивати настирливі любовні напади банкрота Голохвостого, а з другої сторони виявляти свою любов місцевому ремісникові — ставочному Степанові (Р. Мороз), О. Покорна виявила не лиш великі акторські здібності, але і своє повне грації хореографічне вміння.

Незвичайно милою появою на сцені був виступ пари дітей, танкових артистів Роксани Дикий і Юро Целинського, які з хистом, повним динаміки і краси рухів, провели декілька танків. Іншими дуже успішними атракціями вистави були вокальні і танкові виконання міщанок в гурті і індивідуально. Особливо гарними розспівані п. Г. Карасейчук і п. Г. Грушецька.

При кінці належить згадати і дуже сильно підкреслити, що наша молоденька артистка і піяністка п. Орися Покорна, з допомогою п. Вольського, перетворила славну комедію Старицького на чудову музикально - вокальну мелодраму з танками, провела це діло з повним успіхом, і ми їй щиро ґратулюємо й бажаємо дальших успіхів в її мистецькій праці і кар'єрі.

Д. Полярний

В Україні поширюється пияцтво

Київ. — „Про величезні матеріяльні втрати, що їх зазнає наше суспільство через пияцтво окремих громадян, вже говорилося не раз, і все ж доводиться знову повертатися до цього питання", сказано в „Радянській Україні" з 30 червня. „Пияцтво поширене ще іноді серед молоді, особливо робітничої. п'ють і в робочий час. Почуваючи безкарність, п'яниці й бешкетники і далі ведуть свою „лінію". Газета виявляє, що „п'ють перед входом до маґазину, в парку, у дворі і т. д. А скільки різних подій уже канонізовані як привід для випивки „з'язано..." — обіцяла „Радянська Україна" з 11 липня. Студенти й учні вищих шкіл і технікумів у більших містах мають свої дешеві харчівні, але в менших містах вони відсутні.

СТУДЕНТСЬКЕ ХАРЧУВАННЯ — ОБІЦЯНКИ

„Ми покищо не маємо стовідсоткового забезпечення і студентів, і учнів технікумів громадським харчуванням. Однак, цю проблему в найближчі три роки буде розв'язано..." — обіцяла „Радянська Україна" з 11 липня. Студенти й учні вищих шкіл і технікумів у більших містах мають свої дешеві харчівні, але в менших містах вони відсутні.

ТЕАТРИ НА ДОНЕЧЧИНІ

У м. Донецьку і сусідніх містах на Донбасі, крім кількох місцевих театрів, що ставлять вистави російською мовою і переважно російських, або перекладних драматургів, відбуваються надодачу ще й ґастролі Московського театру ім. Станіславського. Вся Донеччина впродовж літа 1970 р. буде, писала „Молодь України" з 5 липня, „ознайомлена" з виставами таких театрів, як Московський ім. Станіславського, Театр ім. Луначарського з Влядіміра, РСФСР. Майкопського Театру ім. Пушкіна з Адигейської АССР і Волгоградського Театру ім. М. Горького — теж із Росії

Підсумок річної праці 78-го Відділу СУА у Вашінгтоні

28 лютого відбулися Звичайні Загальні Збори 78 Відділу СУА у Вашінґтоні, Д.К. Звітя уступаючої управи обіймали точно 12-місячний період праці і дали подрібний образ її зусиль поширити організаційні рами та виповнити їх відповідним змістом.

Відділ начислює 55 членок. У звітовому періоді вибула 1 членка, приєднано 7 нових, і то молодих. Ця обставина викликує сподівання, що перебороно стан інерції і справа збільшення числа нашого членства ввійде на правильні тори.

Впродовж своєї каденції управа відбула 8 засідань і зорганізувала 6 ширших сходин членок з пересічною участю 20 членок. Предметом нарад ширших сходин були проблеми організації праці та поглиблення її змісту, головно у зв'язку з директивами ГУ СУА. На трьох ширших сходинах були читані доповіді: „Княгиня Ольга" (Ірина Ставнича); „Жіночі статеві гормони в природі та в медицині" (д-р Зірка Ґрифо'Ясінчук); „Мої враження з В'єтнаму" (д-р Орест Гаврилюк).

Найбільшим досягненням управа вважає ведення дитячої світлички, яка в 1969 році охоплювала 18 дітей, в 1970 — 17 дітей. Працю світлички керували: п-і Аня Гаврилюк, згодом п-і Софія Круль, а тепер п-і Забілка. Світличка виступала колективно: на телевізійній програмі, демонструючи великодні гаґілки; на парафіяльному свяченому; на Святі Матері (сполученому з дітячими „вишиваними вечерницями"); на святочному закінченні учбового року. При світличці зорганізовано дитячу бібліотеку, якою займаються Віра Пилипець і Ляня Яремович. Обов'язки виховної референтки виконували Лідія Яросевич і Ляня Яремович.

Впродовж звітового року Відділ уладив „Свято Матері" та „Вишивані Вечерниці"; перевів передвеликодній різдвяний базар, головно в ділі придбання фондів; брав участь у виставі української народної кераміки і писанок, уладженої департаментом рільництва; займався влаштуванням мистецької виставки Зенона Онишкевича. Запланований виступ лялькового театру, з незалежних від управи причин, не вдалося здійснити.

Успішно працював референт суспільної опіки під проводом Стефанії Дячок, відвідуючи хворі членки, опікуючися їхніми родинами під час хвороби, поздоровляючи матері з нагоди народин дітей. Реферат перевів теж грошову збірку на „наглі потреби в Україні", на суму 114.25 долярів, зібрав 400 фунтів одягу для сиротинця в Бразилії і жертв землетрусу в Юґославії.

З ініціятиви Богданни Ґелетової започатковано серію курсів: писання писанок, керамічного малювання, шиття, вишивання. Успіх дотеперішніх заходів задовільний.

Відділ мав у звіовому періоді 2,587.30 долярів приходу, розходував 1,922.08 доляра, нововибраній управі передав 665.22 доляра.

На внесення номінаційної комісії переобрано п-і Терезу Царик на голову 78 Відділу СУА. До Управи Відділу ввійшли: Лідія Яросевич (містоголова), Галина Мула (секретарка), Марія Кормелюк (скарбничка), Ярослава Оришкевич (культурноосвітня референтка), Ірина Ставнича (виховна референтка), Христина Пацлавська (організаційна референтка), Оксана Лев (імпрезова референтка), Емілія Процінська (мистецька референтка), Софія Кушнір (пресова референтка), Стефанія Дячок і Мирослава Залуцька (референтки суспільної опіки), Богданна Ґелета і Марія Дир (господарські референтки), Софія Задорецька (референтка зв'язків), Анна Гаврилюк і Марта Терлецька (вільні члени). До Контрольної Комісії ввійшли: Олена Канда, Мирослава Скаскв і Марія Ставнича.

Загальні Збори, перевівши дискусію над звітами, доручили нововибраній управі: довершити працю в напрямі приєднання нових членів, дбати про притягнення до тіснішої співпраці більшого числа членок, змагати до придбання власної домівки, мати на оці зрізничкування форм праці та поглиблення її змісту.

Софія Кушнір,
прес. референтка

Ділимося з Рідними, Приятелями і Знайомими сумною, трагічною і болючою вісткою, що дня 5-го липня 1970 року на протикомуністичному фронті у В'єтнамі поляг в бою за волю, на 36-му році свого життя

мій Дорогенький МУЖ і БАТЬКО, наш Дорогенький, Одинокий СИН, БРАТ, СЕСТРІНОК і БРАТАНОК

ЮРІЙ ЛЕВ ЛІЩИНСЬКИЙ

старший сержант спеціяльних парашутних частин Американської Армії і свадун-інструктор вишкільного центру парашутистів.

Горем прибиті:

ІРА ЛІЩИНСЬКА — дружина
КАРЛО, ПЕТРУСЬ і МИХАСЬ — діти
СОФІЯ і п-полк. інж. МИХАЙЛО ЛІЩИНСЬКИЙ — мати і батько
ІРЕНА КАРАМАН з мужем ІВАНОМ — сестра і шваґер
АННА НАКОНЕЧНА зі сім'єю — тета
ОЛЬГА КОМОРОВСЬКА зі сім'єю — тета
МИХАЙЛО ВІТЕР зі сім'єю — вуйко
НАТАЛІЯ і д-р ЯРЕМЧИШИН МИХАЙЛО зі сім'єю — стриєчна сестра з мужем
ІРЕНА і ЕВГЕН КОЗАК зі сім'єю — стриєчна сестра з мужем
МИРОСЯ і ІВАНЦІЯ ЛІЩИНСЬКІ — стриєчні сестри

ПОХОРОН відбудеться у Філядельфії, Па. по устаєнні речинця з Армією.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 10-го липня 1970 року у Львові, Україна, відійшла у Вічність

моя Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
МАРІЯ КАРПІНСЬКА

Похорон відбувся у Львові.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА відправиться в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ в ПОНЕДІЛОК, 20-го ЛИПНЯ 1970 р. по год. 7-ій рано.

В глибокім смутку:

ОСИП КАРПІНСЬКИЙ — муж
ІГОР — СИН з дружиною ДАНОЮ і
внук — ОСТАП
Близька і дальша Родина в ЗСА і в Україні

СУВОРІ ОБШУКИ В ОДЕСЬКОМУ ПОРТІ

В портах Одеси й Іллічівську прикордонна варта провадить дуже суворі обшуки пасажирів і матросів із закордонних та з совєтських суден. „Радянська Україна" з 5 липня інформувала, що спеціялісти не лише слідкують за „контрабандою", але навіть за тим, щоб хтось не завіз із іншої країни яблука, винограду, цитрини. Це робиться задля профілактики, щоб із привезеними харчами й товарами не потрапили й комахи-шкідники. Матроси совєтських суден нарікають, подає газета: „Вигадують казна-що, — лаються невдоволені моряки, коли у них відбирають, наприклад, цитрусові, — не можна й дитині привезти".

СПОРТ

Редаґує В. Сохан

ВІДКРИТИЙ ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР НА СОЮЗІВЦІ

Вже цієї суботи і неділі, 18-го і 19-го липня, відбудеться на кортах „Союзівки" відкритий тенісовий турнір чоловіків, до яких приймають зголошення не лише чоловіків, але юнаків та сеньойорів, які змагатимуться в одній конкуренції. Початок турніру визначений на 10-ту годину ранку в суботу. Ще безпосередньо перед початком змагань організатори турніру прийматимуть зголошення учасників до 9-ої години ранку.

— о —

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН В ЧИКАҐО

„Леви" — „Крила" 1:0

Місцеві футбольні дерби двох українських дружин не відбулися тому, бо сумівські „Крила", через брак повного складу, віддали „Левам" дві точки без змагань, повідомляючи про це наперед секретаря Ліґи листом, копію якого переслали „Левам". Багатьом симпатикам футболу, які хотіли бути свідками цікавих змагань двох українських дружин, не сподобалося відкликання змагань, які мали відбутися в Ганзон Парку і були б притягнули більше число українських глядачів, що теж скріпило б фінансово касу „Левів", господарів цієї невідбутої зустрічі.

„Леви" — „Ютс" 2:1

В сьомих змаганнях весняного сезону, які відбулися 21-го червня, зустрілися „Леви" із скорою і твердою дружиною сербської молоді на її площі в Калюмет Парку. Ці змагання тривали лише 55 хвилин, коли після трьох упімнень за брутальну гру суддя намагався усунути з гри змагуна „Ютс". Цей змагун відмовився залишити грище та хотів побити суддю, але до цього не допустили другі змагуни „Ютс". Іх за це почав бити цей провинений змагун, а потім до бійки вмішалися ще й симпатики дружини „Ютс" і тоді вже суддя Сото був змушений закінчити на цьому змагання.

Двоє воріт для „Левів" здобув Борис Шлапак на 16-ій і 34-ій хвилинах зустрічі. Після сьомого круга змагань, в яких „Леви" здобули 5 перемог, 1 нерішену і 1 поразку, „Леви" займають в табелі друге місце Першої Дивізії з точками 11:3 і відношенням воріт 17:9. Склад „Левів": В. Мишалів, Медина, Еліяшевський, Рамон Аріяс, Іваник, Стефан Дижурко, Ричард Бойко, Сергій Аріяс, Яворський, Шлапак, Євген Мишалів, Едвард Бойко, Гаррісон і Мирон Дижурко.

„Крила" — Литовський СК 2:1

Сумівські „Крила" зустрілися в сьомих футбольних змаганнях весняного сезону з дружиною литовців з Маркет Парку на грищі в Ганзон Парку. З двох гарних стрілів д-ра Павла Надзікевича здобули „Крила" перемогу 2:1, яка вже була четвертою перемогою сезону. В сьоми грах здобули „Крила" 4 перемоги, 1 нерішену і 2 поразки, завдяки яким мають вони 9:5 точок та відношення воріт 17:13.

Юнаки: „Леви" — „Крила" 0:1

Ці футбольні змагання між юнацькими дружинами „Левів" і „Крил" відбулися в суботу, 13-го червня у вечірніх годинах на бічному грищі Ганзон Парку. Зустріч цих двох дружин була дуже скора, тверда і завзята. Дехто сподівався високої поразки „Левів" від юнаків „Крил", які є віце-чемпіонами стейту в грах за Чашу Юнаків ЗСА. Юнаки „Левів" ставили сильний спротив „Крилам", а воротар „Левів" Овчарук визначився в другій половині зустрічі знаменитою грою. Одинокі ворота для „Крил" стрілив Ярецький з кутової подачі на 32-ій хвилині змагань. Юнаки „Левів" не використали декількох нагод. Суддював Орест Галів.

„Міджетс" — Найменші: „Леви" — Реаль ФК 8:0 „Леви" — „Ґрін-Вайт" 1:1

Найменші „Левенята" розгромили своїх німецьких однолітків в змаганнях, які відбулися 13-го червня, з високим рахунком 8:0. Ворота для „Левів" стрілили: Юрчик Мишалів 3, Рейнарович 2, Овчарук, Могров і Винниченко по одних.

В суботу, 20-го червня, „Левенята" закінчили нерішеною 1:1 змагання з німецькою дружиною „Ґрін-Вайт". „Левенята" грали цю зустріч лише в десятку. Одинокі ворота для „Левенят" здобув Юрчик Мишалів, два старші брати якого Вадим і Євген є змагунами першої дружини „Левів". Склад „Левенят": Олег Дмитерко, Паттон, Маркевич, Городиський, Кохно, Дахнівський, Овчарук, Мишалів, Петрів і Винниченко.

Петро Головатий

— о —

ДЕЩО ІЗ ДІЯЛЬНОСТИ УСТ „ЧЕРНИК" В ДІТРОЙТІ

Українське Спортове Товариство „Черник" на протязі більше як 20-літнього існування провадить живу діяльність не лиш на спортовому полі, але також і на суспільно-громадському відтинку на терені Дітройту й околиці. Уся спортова громада Дітройту знає сьогодні, що УСТ „Черник" це українське товариство, що своєю працею виборола собі належне місце. В українському спортовому житті „Черник" усе сповняє ролю господаря на змаганнях УСЦАК, на які з'їжджається молодь з усіх сторін Америки й Канади. Згадати б хоча, що недавно (28-го травня) „Черник" гостив 140 наших змагунів із Чикаґо, Клівленду, Ню Джерзі та Торонта, які змагалися тут за відбиванкові першості УСЦАК.

На суспільно-громадському відтинку УСТ „Черник" бере живу участь у спонзоруванні усіх наших культурних імпрез. З домівки товариства користає вже від кількох років садочок „Рідної Школи". Також безплатно користуються залею наші товариства і організації, згадати б хоч нашу славну Капелю Бандуристів та хор „Трембіта". Щороку Управа УСТ „Черник" організує та іде з колядою на потреби „Рідної Школи", як теж асиґнує певні суми на стипендії для незаможних учнів в час, коли сама ще сплачує довг будинку товариства.

Дня 6-го червня ц. р. Управа УСТ „Черник" під проводом працьовитого голови Ярослава Сливки влаштувала прийняття - бенкет для своїх членів, з якого увесь дохід в сумі $ 710.00 призначено на будову Української Православної Церкви св. Покрови в Дітройті. Підготовкою прийняття зайнялися пані — членки „Черника" під проводом Льоні Матли. Паням належиться подяка за гарний буфет, труд та працю. Дякуємо теж Льоні Матлі, який дотепно бавив гостей під час бенкету, на якому були присутні Роман Семель — голова будівельного комітету, Микола Самокішин — голова церковного комітету та проф. Ілія Андрусяк — голова фінансової ком. Відкрив бенкет голова „Черника" Ярослав Сливка, вітаючи присутніх. У своєму, гарно підготовленому слові підчеркнув він важливість будови нової православної церкви та рішення Управи прийти з фінансовою допомогою будівельному комітетові. Нова православна церква у Дітройті це ще одна твердиня, що стоятиме на сторожі українства на чужині. Микола Самокішин подякував управі, підчеркнувши, що почин УСТ „Черник" є гідний похвали та наслідування. Після бенкету відбулася забава з танцями, що тривала до пізна.

Зиновій Бреадень

ДОБРА ФОРМА „ЛЕВІВ" ТРЕТЯ ПОРАЗКА „КРИЛ"

Перша дивізія:
„Леви" — Литовці 4:1
„Крила" — „Ютс" 1:4
Резерва:
„Леви" — Литовці 2:0
„Крила" — „Ютс" 1:6
Юнаки:
„Леви" — „Атляс" 2:8
„Крила" — „Таннерс" 2:0
Школярі:
„Леви" — „Табор" 13:0

Чикаґо, Іллиной. — В неділю, 5-го липня, стрінулися „Леви" в восьмих футбольних змаганнях весняного сезону на виїзді в Маркет Парку з симпатичною дружиною литовців. Перемігши господарів з рахунком 4:1, здобули вони шосту перемогу сезону, що закріпила їх на другому місці Першої Дивізії. Найближча зустріч з „Атлетікс" вирішить весняний чемпіонат Першої Дивізії. До змагань з литовцями виступили „Леви" підсилені в атаці на правому крилі Михайлом Ногою, який вперше грав у „Левах" по майже дворічній відсутності. Нога і Стефан Дижурко повернулися до матірного клюбу „Левів" з німецької дружини Ганза — Фортуна. У підсиленому українському складі „Леви" будуть мати добрі вигляди здобути чемпіонат Першої Дивізії та вернутися до Вищої Дивізії на закінчення їх 20-літнього ювілею.

Перші ворота здобув головою Шлапак з подачі лівокрилового Євгена Мишалова на 12-ій хв.; другі помічник Рамон Аріяс на 19-ій хв. Потім литовці притиснули „Левів", але наш воротар Вадим оборонив два гарні високі м'ячі у 28-ій і 37-ій хвилинах гри. Єніґ скоротив вислід 1:2 з одинадцятки на 40-ій хв. у правий ріг воріт Мишалова. Сергій Аріян стрілив горішним стрілом прекрасні ворота (3:1) на 43-ій хвилині.

Після перерви пробували литовці вирівняти, але наш воротар Вадим і правий оборонець Медина були на сторожі своїх власних воріт. Кінцевий вислід 4:1 припечатав Борис Шлапак (його другі ворота дня) на 65-ій хв. Суддював Кірініч. Відношення наріжняків 8:5 в користь „Левів". Глядачів біля 250, в більшості литовці з Маркет Парку. Склад „Левів": Вадим, Мишалів, Медина, Мирон Дижурко, Рамон Аріяс, Іваник, Стефан Дижурко, Нога, Шлапак, Сергій Аріяс, Яворський, Євген Мишалів і два брати Бойки. У дружині „Левів" грають чотири пари братів: Мишалови, Дижурки, Аріяси і Бойки.

У передзмагу резерва „Левів" перемогла резерву литовців 2:0 зі стрілів Гординського і Гаррісона. Рекорд резерви „Левів": 6 змагань — 5 перемог і одна поразка з відношенням воріт 12:5. Юнаки „Левів" програли 2:8 з мексиканською дружиною „Атляс", чемпіонами стейту Іллиной.

Найкраще писалися наші найменші 8-11-річні „Левенятка", розгромивши своїх ровесників „Табор" 13:0 в останніх змаганнях весняного сезону. „Левенятка" грали 12 змагань, з яких 8 виграли, 2 ремісували і 2 програли, здобувши відношення точок 18:6, та воріт 69:18. Ворота в останніх змаганнях стрілили Юрчик Мишалів 3, Стефан Овчарук 3, Винниченко 3, Петрів 2, Шиманський і Дмитерко по одному.

Сумівські „Крила" з Осередку ім. Миколи Павлушкова грали восьмі футбольні змагання весняного сезону на виїзді на „гарячій площі" Калюмет Парку з твердою і скорою дружиною сербської молоді „Ютс". Виступивши без Підковірова і Абрамюка в обороні та Шленкера і Стрільчука в атаці, вони програли 1:4. Одинокі ворота стрілив юнак Васюнець. Після цієї поразки „Крила" зайняли сьоме місце Першої Дивізії з відношенням точок 9:7, та воріт 18:17.

Юнаки „Крил", віце-чемпіони стейту Іллиной перемогли мексиканців „Таннерс" рахунком 2:0.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛИПНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання член. вкладок від 397 Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти вкладки і відібрати дивідендові чеки. — Управа.

СУБОТА, 18-го ЛИПНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори 397 Відд. від години 3-4:30 по пол. в домі Т-ва Укр.-Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Проситься чл. вирівняти вкладки і відібрати дивідендові чеки. — І. Скочиляс, гол., М. Нич, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1970 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гарріс Аве. На порядку: звіти делеґатів з 27-ої Конвенції УНС та 60-ій ювілей Товариства. Проситься чл. прибути. — Управа.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА КАВА, членка УНСоюзу Відд. 206 Т-ва Запор. Січ в Вунсакет, Р. Ай., померла 28 червня 1970 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Козіна, Україна, і стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку мужа Йосифа, доньку Стеллю, 4 внуків 1 правнука. Похорон відбувся 1 липня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

МАРІЯ МАНЧАК, членка УНСоюзу Відд. 73 Т-ва Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., померла 1 липня 1970 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1934 р. Полишила в смутку 2 синів: Михайла і Івана, доньку Анну та 4 внуків. Похорон відбувся 3 липня 1970 р. на цвинтарі Gate of Haven, East Providence, R. I.
Вічна Їй Пам'ять!
Д. Василик, секр.

ПИЛИП ПРЕДКО, довголітній член УНС Відд. 49 Б-ва св. Арх. Михаїла в Торонті, Канада, помер 1 липня 1970 р. на 54 р. ж. Нар. в с. Журавці, Україна, і став членом УНС в 1951 р. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Ігора і доню Олю. Похорон відбувся 4 липня 1970 р. на цвинтарі Mount Hope в Торонті, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ТАРЗАН, Ч. 6401 Батузі не хочуть нести Наомі

Коли не хочете допомогти мені, то може скажете своїм жінкам, щоб несли мою жінку!

Жінки батузів не є невільницями для інших жінок! Вони несуть хвору дитину — хлопця до оселі лікуючих мужів!

Хочеш іти з нами? Неси свою жінку, а ми поділимось з вами харчем. У цій країні є багато левів!